

NBP

Narodowy Bank Polski

Maj – Czerwiec 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Maj – Czerwiec 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2017 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

▪ **Wiosenne prognozy Komisji Europejskiej**

Wiosenne prognozy gospodarcze Komisji Europejskiej (KE) wskazują, że wzrost gospodarczy w strefie euro wyniesie w kolejnych latach 1,7% (2017 r.) i 1,8% (2018 r.), a w Unii Europejskiej (UE) będzie się utrzymywał w prognozowanym okresie na poziomie 1,9%. W porównaniu z zimowymi prognozami obecne szacunki dla strefy euro na 2017 r. zostały nieco podwyższone, a dla UE wzrost wskazany w prognozie dotyczy obu okresów. Zdaniem KE głównym motorem wzrostu pozostanie konsumpcja prywatna. Poziom inwestycji w prognozowanym okresie ma stopniowo wzrastać. Wśród czynników zagrażających wzrostowi KE wymienia przede wszystkim czynniki zewnętrzne – zmiany w polityce fiskalnej i monetarnej w Stanach Zjednoczonych oraz ryzyko geopolityczne związane z sytuacją na Bliskim Wschodzie i w Azji Wschodniej.

[więcej w pkt 1.1.](#)

▪ **Publikacja zaleceń dla krajów członkowskich w ramach semestru europejskiego**

Zalecenia skierowane do państw członkowskich w ramach semestru europejskiego odnoszą się do polityki gospodarczej, fiskalnej oraz społecznej poszczególnych państw członkowskich w latach 2017–2018. Rekomendowane reformy dotyczą: rynków pracy, systemów opieki społecznej, edukacji, systemów finansowych, inwestycji i otoczenia biznesu, rynków towarów i usług, finansów publicznych. KE, oceniając spełnianie wymogów paktu stabilności i wzrostu pozytywnie oceniła wypełnianie przez Belgię i Finlandię kryterium długu publicznego oraz zarekomendowała Radzie skierowanie do Rumunii ostrzeżenia w sprawie znaczącego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r.

[więcej w pkt 1.2.](#)

▪ **Publikacja dokumentu nt. pogłębiania unii gospodarczej i walutowej**

W dokumencie nt. pogłębiania unii gospodarczej i walutowej (UGW) przedstawiono propozycje działań w trzech kluczowych obszarach: (1) dokończenie budowy unii finansowej; (2) bardziej zintegrowana unia gospodarcza i fiskalna; (3) wzmocnienie odpowiedzialności demokratycznej i instytucji strefy euro.

[więcej w pkt 1.3.](#)

▪ **Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego**

Rada Generalna Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) omówiła najważniejsze czynniki ryzyka dla stabilności finansowej w UE. Jako główny z nich wskazała zmianę wyceny premii za ryzyko na globalnych rynkach finansowych. Rada

Generalna przyjęła również szereg raportów, które zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach. Dotyczą one: rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w UE, analizy wpływu Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 na stabilność finansową, tworzenia ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych oraz zakładów ubezpieczeń, a także stosowania w sektorze ubezpieczeń stóp procentowych wolnych od ryzyka do celów regulacyjnych.

[więcej w pkt 6.2.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	6
1.1. Wiosenne prognozy gospodarcze KE	6
1.2. Publikacja zaleceń dla krajów członkowskich w ramach semestru europejskiego	7
1.3. Publikacja dokumentu nt. pogłębiania UGW	9
1.4. Śródkresowy przegląd <i>Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych</i>	11
1.5. Informacja KE nt. wyników konsultacji publicznych w sprawie działania ESAs	12
1.6. Zaostrzenie unijnych przepisów w sprawie walki z unikaniem opodatkowania, praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu	13
1.7. Publikacja dokumentu nt. przyszłości finansów UE	14
2. Rada Unii Europejskiej	16
2.1. Posiedzenie Rady ds. Ogólnych (art. 50 TUE) 22 maja 2017 r.	16
2.2. Posiedzenie Rady Ecofin 23 maja 2017 r.	17
2.3. Posiedzenie Rady Ecofin 16 czerwca 2017 r.	18
2.4. Posiedzenie Rady ds. Ogólnych 20 czerwca 2017 r.	19
3. Eurogrupa	21
3.1. Posiedzenie Eurogrupy 22 maja 2017 r.	21
3.2. Posiedzenie Eurogrupy w dniu 15 czerwca 2017 r.	21
4. Rada Europejska	22
4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 22–23 czerwca 2017 r.	22
5. Europejski Bank Centralny	24
5.1. Raport na temat integracji finansowej w Europie w 2016 r.	24
5.2. Raport roczny EBC dotyczący systemu TARGET za rok 2016	24
5.3. Wyniki ankiety dotyczącej dostępu do finansowania przedsiębiorstw w strefie euro	24
5.4. Publikacja <i>Przeglądu Stabilności Finansowej</i>	25
5.5. Konsultacje publiczne w sprawie przeglądu rozporządzenia dotyczącego opłat nadzorczych	26
5.6. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	26
5.7. Publikacja dokumentu w sprawie udzielania nadzwyczajnego wsparcia płynności	27
5.8. Utworzenie nowej usługi dokonywania szybkich płatności w strefie euro	27
5.9. Rekomendacja zmiany Art. 22 Statutu ESBC/EBC	27
5.10. Przebieg programu skupu aktywów	28
5.11. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	29
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	30

6.1. Monitor równoległego sektora bankowego	30
6.2. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB	30
6.3. Opinia w sprawie planów zastosowania przez władze belgijskie instrumentów makroostrożnościowych zgodnie z art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych	31
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	33
7.1. Standardy techniczne mające zapewnić porównywalność opłat związanych z rachunkami płatniczymi	33
7.2. Konsultacje w sprawie kryteriów oceny instytucji na potrzeby stosowania uproszczonych wymogów przy sporządzaniu planów naprawy i planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (<i>resolution</i>)	33
7.3. Konsultacje w sprawie zaleceń dotyczących korzystania z usług przetwarzania danych w chmurze	34
7.4. Standardy techniczne dotyczące wyceny w procesie <i>resolution</i>	34
7.5. Opinia w sprawie funduszy własnych w związku z przeglądem pakietu regulacji w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV/CRR)	35
7.6. Zapowiedź opublikowania w grudniu 2017 r. informacji na temat kondycji banków w UE	35
7.7. Opinia EBA w sprawie przeglądu Europejskich Urzędów Nadzoru	36
7.8. Konsultacje w sprawie metodyki testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE w 2018 r.	36
7.9. Raport roczny za 2016 r.	37
7.10. Raport w sprawie tendencji w bankowości detalicznej	37
8. Inne	39
8.1. Ocena gospodarki Rumunii	39
8.2. Pierwsza runda negocjacji dotyczących warunków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE	39
8.3. Publikacja przez rząd brytyjski dokumentu nt. zabezpieczenia praw obywateli UE-27 mieszkających w Wielkiej Brytanii i praw obywateli Wielkiej Brytanii mieszkających w UE-27	40
Zapowiedzi wydarzeń w lipcu 2017 r.	41
Wykaz skrótów	42
Autorzy i źródła	46

1. Komisja Europejska

1.1. Wiosenne prognozy gospodarcze KE

Według [opublikowanych](#) 11 maja 2017 r. przez KE wiosennych [prognoz](#) gospodarczych wzrost gospodarczy w strefie euro wyniesie 1,7% w 2017 r. i 1,8% w 2018 r. Prognozy KE odnośnie do bieżącego roku zostały podwyższone, a następnego – niezmienione (zimowe prognozy wskazywały odpowiednio na wzrost 1,6% i 1,8%). Zgodnie z najnowszymi szacunkami KE wzrost gospodarczy w UE wyniesie 1,9% zarówno w obecnym, jak i przyszłym roku. W porównaniu z prognozą zimową szacunki zostały nieco podwyższone (z 1,8% na lata 2017–2018).

Wedle prognozy głównym czynnikiem wzrostu w strefie euro ma pozostać konsumpcja prywatna, jednak jej wkład we wzrost ma się stopniowo zmniejszać. Poziom inwestycji w strefie euro ma rosnąć odpowiednio o 2,9% i 3,5% w 2017 i 2018 r. Poziom inflacji wzrósł w ostatnich miesiącach z powodu podwyżek cen ropy. Według prognoz KE inflacja w strefie euro podniesie się z poziomu 0,2% w 2016 r. do 1,6% w 2017 r., a w 2018 r. ukształtuje się na poziomie 1,3% (w UE – z 0,3% w 2016 r. do 1,8% w 2017 r. i 1,7% w 2018 r.). W związku z rozwojem gospodarczym i historycznie niskimi stopami procentowymi poziomy deficytu publicznego oraz zadłużenia publicznego brutto w relacji do PKB krajów strefy euro i całej UE zmniejszyły się w 2016 r. i mają się nadal obniżać w kolejnych latach. Warunki na rynku pracy ulegają dalszej poprawie – spadek bezrobocia widoczny jest zarówno w strefie euro (prognoza wskazuje na 9,4% w 2017 r. i 8,9% w 2018 r.), jak i w UE (8,0% w 2017 r. i 7,7% w 2018 r.).

Wiosenne prognozy gospodarcze KE wskazują, że wzrost gospodarczy w strefie euro wyniesie w kolejnych latach 1,7% (2017 r.) i 1,8% (2018 r.), a w UE będzie się utrzymywał w prognozowanym okresie na poziomie 1,9%. W porównaniu z zimowymi prognozami obecne szacunki dla strefy euro na 2017 r. zostały nieco podwyższone, a dla UE wzrost wskazany w prognozie dotyczy obu okresów. Zdaniem KE głównym motorem wzrostu pozostanie konsumpcja prywatna. Poziom inwestycji w prognozowanym okresie ma stopniowo wzrastać. Wśród czynników zagrażających wzrostowi KE wymienia przede wszystkim czynniki zewnętrzne – zmiany w polityce fiskalnej i monetarnej w Stanach Zjednoczonych oraz ryzyko geopolityczne związane z sytuacją na Bliskim Wschodzie i w Azji Wschodniej.

Zdaniem KE perspektywy dla wzrostu są bardziej zrównoważone niż w zimowej analizie, jednak nadal pozostają negatywne. Do zewnętrznych czynników ryzyka zaliczono działania w zakresie polityki fiskalnej i normalizacji polityki monetarnej w Stanach Zjednoczonych, ryzyko geopolityczne związane z sytuacją na Bliskim Wschodzie i w Azji Wschodniej, zmiany zachodzące w gospodarce Chin i niepewność na rynkach wschodzących. Wśród wewnętrznych czynników ryzyka

KE wymieniła brexit z zaznaczeniem, że stanowi on większe ryzyko dla Wielkiej Brytanii niż dla strefy euro. Pomimo tego że gospodarka Wielkiej Brytanii wykazywała się do tej pory odpornością, wynik negocjacji nadal jest bardzo niepewny. Jako czynnik ryzyka wewnętrznego KE wskazała również niską rentowność banków europejskich. Jest ona związana z niskim poziomem stóp procentowych i niskim wzrostem nominalnym, a przyczyniają się do niej przede wszystkim: utrzymujący się problem kredytów zagrożonych (*non-performing loans*, NPLs), nieodpowiednie modele biznesowe, wysokie koszty operacyjne oraz nadmierny rozmiar sektora bankowego.

Prognozy gospodarcze dla Polski w latach 2016–2018:

- PKB: 2,7% w 2016 r., 3,5% w 2017 r., 3,2% w 2018 r.;
- stopa bezrobocia: 6,2% w 2016 r., 5,2% w 2017 r., 4,4% w 2018 r.;
- inflacja (HICP): -0,2% w 2016 r., 1,8% w 2017 r., 2,1% w 2018 r.;
- deficyt sektora finansów publicznych: -2,4% PKB w 2016 r., -2,9% w 2017 r., oraz -2,9% w 2018 r.;
- dług publiczny: 54,4% w 2016 r., 54,6% w 2017 r., 55,4% w 2018 r.

1.2. Publikacja zaleceń dla krajów członkowskich w ramach semestru europejskiego

Opublikowanie przez KE 22 maja br. pakietu propozycji [zaleceń](#) (*country-specific recommendations*, CSRs) oraz dokumentów dotyczących wypełniania kryteriów paktu stabilności i wzrostu skierowanych do krajów członkowskich UE jest kolejnym etapem semestru europejskiego 2017, który rozpoczął się w listopadzie 2016 r.

Propozycje CSRs (po jednym zestawie zaleceń dla każdego państwa członkowskiego z wyjątkiem Grecji¹) odnoszą się do polityki gospodarczej, fiskalnej oraz społecznej poszczególnych państw członkowskich w latach 2017–2018. Zaleceniom KE towarzyszy [komunikat](#) podsumowujący postępy we wdrażaniu reform oraz przedstawiający główne cele tegorocznych CSRs (w obszarach takich jak: rynek pracy, systemy zabezpieczenia społecznego i działania mające na celu ograniczanie nierówności i ubóstwa, edukacja, sektor finansowy, otoczenie dla inwestycji i działalności biznesowej, rynki towarów i usług, finanse publiczne).

Zalecenia skierowane do państw członkowskich w ramach semestru europejskiego odnoszą się do polityki gospodarczej, fiskalnej oraz społecznej poszczególnych państw członkowskich w latach 2017–2018. Rekomendowane reformy dotyczą: rynków pracy, systemów opieki społecznej, edukacji, systemu finansowego, inwestycji i otoczenia biznesu, rynków towarów i usług, finansów publicznych. KE, oceniając spełnianie wymogów paktu stabilności i wzrostu, pozytywnie oceniła wypełnianie przez Belgię

---

¹ Grecja jest wyłączona z procesu, ponieważ została objęta odrębną procedurą monitorowania jej programu dostosowań makroekonomicznych.

i Finlandię kryterium długu publicznego oraz zarekomendowała Radzie skierowanie do Rumunii ostrzeżenia w sprawie znaczącego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r.

W lutym br. KE zidentyfikowała nadmierne nierównowagi w sześciu krajach członkowskich (w Bułgarii, Chorwacji, na Cyprze, we Francji, w Portugalii i we Włoszech). Ze względu na utrzymujące się strukturalne słabości gospodarki na Cyprze, we Francji i w Portugalii podjęto decyzję o ponowieniu, w maju br., przeprowadzonych w lutym szczegółowych analiz sytuacji ekonomicznej (*in-depth reviews*). Nie znaleziono powodów do uruchomienia procedury nierównowag makroekonomicznych (*macroeconomic imbalance procedure*), gdyż kraje bezzwłocznie wprowadzają reformy naprawcze wskazane w CSRs.

Propozycje [zaleceń](#) skierowanych do Polski dotyczą trzech obszarów:

- **finansów publicznych**

Według projektu zalecenia Polska powinna prowadzić politykę fiskalną zgodnie z wymogami części zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu, co będzie wymagało znaczącego wysiłku fiskalnego do 2018 r. Działania w ramach polityki budżetowej powinny służyć zarówno wzmocnieniu ożywienia koniunktury, jak i zapewnienia stabilności finansów publicznych. KE zaleca działania służące zwiększeniu efektywności wydatków publicznych oraz ograniczeniu stosowania obniżonych stawek VAT.

- **rynku pracy**

KE zaleca podjęcie działań służących zwiększeniu uczestnictwa w rynku pracy, w szczególności kobiet, osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych, a także zapewnienia stabilności i adekwatności systemu emerytalnego przez wprowadzenie środków podwyższających rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę i rozpoczęcie reformy preferencyjnych systemów emerytalno-rentowych.

- **infrastruktury**

Zgodnie z projektem zalecenia Polska powinna podjąć działania służące usunięciu przeszkód w inwestowaniu, zwłaszcza w infrastrukturę transportową.

Poza projektami CSRs skierowanymi do wszystkich krajów członkowskich KE opublikowała dokumenty dotyczące spełniania wymogów paktu stabilności i wzrostu przez niektóre kraje. W sprawozdaniach dotyczących kryteriów dyscypliny budżetowej, stanowiących pierwszy etap w procedurze nadmiernego deficytu, KE oceniła, czy [Belgia](#) i [Finlandia](#) spełniają kryterium długu publicznego. W obu przypadkach, po uwzględnieniu tzw. istotnych czynników, które wpływają na wynik oceny, KE stwierdziła, że kryterium długu można uznać za spełnione. KE [zarekomendowała](#) Radzie wydanie ostrzeżenia dla Rumunii w sprawie znaczącego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. (*me-*

dium-term objective, MTO) i przyjęcie [zalecenia](#) dla Rumunii dotyczącego wprowadzenia odpowiednich środków w 2017 r. w celu skorygowania tego odstępstwa. Ponadto KE zaproponowała przyjęcie przez Radę² zaleceń dotyczących uchylecia decyzji o występowaniu nadmiernego deficytu w [Portugali](#) i [Chorwacji](#).

1.3. Publikacja dokumentu nt. pogłębiania UGW

KE opublikowała 31 maja br. [dokument](#) otwierający debatę w sprawie pogłębiania UGW – *Reflection paper on the Economic and Monetary Union*. Dokument jest elementem szerszej dyskusji o przyszłości Unii³. Przedstawiono w nim propozycje działań w trzech kluczowych obszarach: (1) dokończenie budowy unii finansowej; (2) bardziej zintegrowana unia gospodarcza i fiskalna; (3) wzmocnienie odpowiedzialności demokratycznej (*democratic accountability*) i instytucji strefy euro.

W dokumencie nt. pogłębiania UGW przedstawiono propozycje działań w trzech kluczowych obszarach: (1) dokończenie budowy unii finansowej; (2) bardziej zintegrowana unia gospodarcza i fiskalna; (3) wzmocnienie odpowiedzialności demokratycznej i instytucji strefy euro.

---

1. Dokończenie budowy unii finansowej

- Do roku 2019 r. planowane jest wdrożenie działań zmniejszających ryzyko w sektorze bankowym: wdrożenie projektów legislacyjnych z listopada 2016 r. uzupełniających lub zmieniających dotychczasowe akty prawne mające wzmacniać odporność banków w UE na szoki⁴; uzgodnienie i wdrożenie europejskiej strategii służącej zmniejszeniu poziomu kredytów zagrożonych; sfinalizowanie budowy unii bankowej, w tym osiągnięcie porozumienia w sprawie europejskiego systemu ubezpieczenia depozytów (*European Deposit Insurance Scheme*, EDIS); finalizacja inicjatyw dotyczących unii rynków kapitałowych (*Capital Markets Union*, CMU); przegląd funkcjonowania Europejskich Urzędów Nadzoru (*European Supervisory Authorities*, ESAs) i wzmocnienie ich uprawnień, co ma zapoczątkować tworzenie jednolitego

---

² Rada przyjęła decyzje zamykające procedurę nadmiernego deficytu w Chorwacji i Portugalii oraz zalecenie skierowane do Rumunii w trakcie posiedzenia 16 czerwca 2017 r. Więcej na ten temat w punkcie [2.3](#).

³ Poza dokumentem odnoszącym się do przyszłości UGW KE opublikowała także dokumenty nt.: społecznego wymiaru Europy (26 kwietnia 2017 r.), wykorzystania globalizacji (10 maja 2017 r.), przyszłości europejskiej obrony (7 czerwca 2017 r.) i przyszłości finansów UE (28 czerwca 2017 r., więcej na ten temat w punkcie [1.7](#)). Są one dostępne na [stronie internetowej](#) KE.

⁴ Proponowana modyfikacja istniejących ram prawnych w sprawie wymogów kapitałowych oraz regulacji w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obejmuje m.in. propozycję włączenia wymogu tzw. zdolności do całkowitej absorpcji strat (*Total Loss Absorbing Capacity*, TLAC) do istniejących europejskich wymogów odnoszących się do funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych oraz wprowadzenie wymogów kapitałowych w większym stopniu uwzględniających ryzyko.

Europejskiego organu nadzoru rynków kapitałowych; prace nad stworzeniem papierów wartościowych zabezpieczonych obligacjami skarbowymi (*Sovereign Bond-Backed Securities*) dla strefy euro.

- W latach 2020–2025 planowane jest dalsze wdrażanie unii rynków kapitałowych; stopniowe wprowadzenie EDIS w ramach unii bankowej; prace nad stworzeniem bezpiecznych aktywów – nowego instrumentu wspólnej emisji długu publicznego w strefie euro; stopniowe odchodzenie od przyjmowania zerowej wagi ryzyka dla obligacji skarbowych w unijnych regulacjach w zakresie bankowości.

2. Bardziej zintegrowana unia gospodarcza i fiskalna

- Do roku 2019 planowane jest: dalsze wzmacnianie koordynacji polityki gospodarczej w ramach semestru europejskiego; rozwijanie unijnej pomocy technicznej służącej wspieraniu konwergencji i reform; prace nad opracowaniem tzw. standardów konwergencji, na których miałyby się opierać formalny i bardziej wiążący proces konwergencji; położenie większego nacisku na związek pomiędzy reformami a przyznawaniem wsparcia z budżetu UE i wzmacnianie funkcji stabilizacyjnej budżetu UE, w ramach prac nad przyszłymi wieloletnimi ramami finansowymi (WRF) – po 2020 r.; analiza przez KE możliwości utworzenia fiskalnego mechanizmu stabilizacyjnego w strefie euro i dyskusja na ten temat.
- W latach 2020–2025 planowane jest: podjęcie decyzji o kształcie oraz przygotowaniu i wdrożeniu fiskalnego mechanizmu stabilizacyjnego w strefie euro; wdrożenie standardów konwergencji i powiązanie ich z dostępem do fiskalnego mechanizmu stabilizacyjnego; zachęcanie do przeprowadzania reform przy wdrażaniu przyszłych WRF; uproszczenie reguł fiskalnych w ramach paktu stabilności i wzrostu.

3. Wzmocnienie odpowiedzialności demokratycznej i instytucji strefy euro

- Do roku 2019 planowane jest: wzmocnienie i większe sformalizowanie dialogu KE i Rady z Parlamentem Europejskim (PE)⁵; osiągnięcie postępów w tworzeniu wspólnej zewnętrznej reprezentacji w strefy euro na forum międzynarodowych instytucji finansowych; przedstawienie propozycji włączenia postanowień paktu fiskalnego⁶ do prawa UE.
- W latach 2020–2025 planowane jest: ustanowienie stałego przewodniczącego Eurogrupy; uczynienie Eurogrupy jedną z formacji Rady; utworzenie jednolitej zewnętrznej reprezentacji

---

⁵ Punktem wyjścia miałyby być dialog gospodarczy, wprowadzony zapisami tzw. sześciopaku (a w szczególności rozporządzenia 1175/2011), w ramach którego właściwa komisja PE może zaprosić przewodniczącego Rady, przewodniczącego KE, a w razie potrzeby również przewodniczącego Rady Europejskiej lub przewodniczącego Eurogrupy w celu omówienia kwestii związanych z zarządzaniem gospodarczym i paktem stabilności i wzrostu.

⁶ Czyli Tytułu II *Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej*.

strefy euro; włączenie pozostałych porozumień międzyrządowych w ramy prawne UE⁷; utworzenie ministerstwa finansów strefy euro, któremu mógłby zostać powierzony m.in. nadzór gospodarczy i budżetowy nad strefą euro i jej państwami członkowskimi; utworzenie Europejskiego Funduszu Walutowego.

KE planuje podsumować debatę prowadzoną na podstawie *Reflection paper* jesienią br. i zaproponować harmonogram dalszych działań. Pierwsze decyzje mogłyby zapaść podczas grudniowego posiedzenia Rady Europejskiej.

1.4. Śródkresowy przegląd Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych

Zgodnie z opublikowanym 8 czerwca br. [komunikatem nt. śródkresowego przeglądu Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych](#), KE udało się podjąć 20 z 33 działań, które były zaplanowane w [komunikacie Planu działania na rzecz budowy unii rynków kapitałowych](#) z września 2015 r. KE zapowiedziała, że wkrótce opublikuje trzy propozycje legislacyjne dotyczące:

- ogólnoeuropejskiego produktu z zakresu indywidualnego zabezpieczenia emerytalnego (*Pan-European Personal Pension Product*, PEPP) (do końca czerwca, [projekt rozporządzenia](#) został opublikowany 29 czerwca br.);
- papierów wartościowych w kontekście transgranicznym, tj. niezgodności przepisów dotyczących skutków transakcji papierami wartościowymi i cesji wierzytelności dla osób trzecich (czwarty kwartał 2017 r.);
- ustanowienia ogólnoeuropejskich ram dla obligacji zabezpieczonych (pierwszy kwartał 2018 r.).

Ponadto w komunikacie określono dziewięć nowych działań priorytetowych, które mają służyć wzmocnieniu *Planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych*. Działania te dotyczą:

1. wzmocnienia i zwiększenia skuteczności nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities Markets Authority, ESMA) i pozostałych ESAs poprzez zwiększenie ich uprawnień;
2. zapewnienia bardziej proporcjonalnego otoczenia regulacyjnego, sprzyjającego wprowadzaniu małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) do obrotu giełdowego na rynkach publicznych;
3. dostosowania ram regulacyjnych w zakresie wymogów ostrożnościowych i nadzoru nad firmami inwestycyjnymi do ich rozmiaru i charakteru;

---

⁷ KE podkreśliła, że w szczególności konieczne może być włączenie do ram prawnych UE traktatu ustanawiającego Europejski Mechanizm Stabilności (European Stability Mechanism, ESM). Zależy to jednak od tego, jaką rolę będzie on pełnił w przyszłej architekturze instytucjonalnej UE, np. czy państwa członkowskie zdecydują się na utworzenie linii kredytowej ESM dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

4. wykorzystania potencjału FinTech (dokonanie oceny zasadności wprowadzenia unijnych ram dotyczących uzyskiwania zezwoleń i tzw. paszportu umożliwiającego prowadzenie działalności w sektorze technologii finansowych);
5. wsparcia rynków wtórnych dla kredytów zagrożonych oraz potencjalnego przedstawienia propozycji ustawodawczej służącej wzmocnieniu zdolności wierzycieli zabezpieczonych do odzyskania środków z kredytów zabezpieczonych udzielanych przedsiębiorstwom i przedsiębiorcom;
6. rozwoju zrównoważonych inwestycji w UE (zainicjowania działań w następstwie zaleceń sformułowanych przez grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. zrównoważonego finansowania);
7. ułatwienie transgranicznej dystrybucji i nadzoru przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz alternatywnych funduszy inwestycyjnych;
8. przedstawienia wytycznych dotyczących obowiązujących przepisów unijnych regulujących traktowanie dokonywanych w UE inwestycji transgranicznych oraz ustanowienia odpowiednich ram prawnych dotyczących polubownego rozwiązywania sporów;
9. opracowania kompleksowej strategii UE dotyczącej działań, które można podjąć na szczeblu UE w celu wsparcia rozwoju lokalnych i regionalnych rynków kapitałowych.

Do końca 2017 r. KE planuje także przedstawić:

- zalecenie w sprawie emisji zamkniętych (*private placements*);
- plan działań mających na celu usuwanie barier w infrastrukturze post-transakcyjnej;
- komunikat dotyczący rynku obligacji korporacyjnych, bazujący na zaleceniach *Expert Group on Corporate Bond Market Liquidity*;
- kodeks postępowania mający na celu uproszczenie procedur podatkowych u źródła, ze szczególnym uwzględnieniem refundacji;

a w 2018 r. m.in. zmiany w rozporządzeniu delegowanym uzupełniającym dyrektywę Solvency II⁸ w zakresie traktowania ostrożnościowego *private equity* oraz zadłużenia prywatnego.

1.5. Informacja KE nt. wyników konsultacji publicznych w sprawie działania ESAs

KE zaprezentowała wyniki prowadzonych w okresie marzec - maj 2017 r. [konsultacji publicznych](#) w sprawie działania ESAs⁹. KE otrzymała 227 odpowiedzi, z czego 26% przekazały instytucje publiczne oraz organizacje międzynarodowe, 71% organizacje i przedsiębiorstwa, a 3% nadesłały osoby prywatne. Wśród respondentów znalazły się: ministerstwa, banki centralne, organy nadzorcze/regulacyjne, stowarzyszenia przedsiębiorców, organizacje konsumenckie, związki zawodowe

---

⁸ Dyrektywa PE i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

⁹ Więcej na temat konsultacji w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z marca 2017 r.

oraz think-tanki (z 26 państw członkowskich UE, z wyjątkiem Łotwy i Rumunii, z krajów Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (*European Free Trade Association, EFTA*) oraz organizacji globalnych). Z informacji przedstawionej przez KE wynika m.in., że większość respondentów:

- popiera dotychczasowy mandat ESAs w sprawie konwergencji praktyk nadzorczych i propozycje zwiększenia roli urzędów w tym zakresie, ale zwraca uwagę na niewielkie zasoby oraz krótki okres funkcjonowania ESAs,
- podnosi potrzebę zwiększenia przejrzystości w pracach ESAs,
- postrzega kolegia nadzorcze jako użyteczny instrument konwergencji praktyk nadzorczych, który pozwala na wymianę informacji między organami z różnych krajów,
- zwraca uwagę na słabości w określeniu i stosowaniu uprawnień ESAs odnośnie do wytycznych i zaleceń,
- uważa, że uprawnienia ESAs do pozyskiwania informacji nie powinny być zwiększane,
- popiera (głównie są to respondenci z sektora prywatnego) bezpośredni nadzór ESMA nad kontrahentami centralnymi (*central counterparties, CCPs*) oraz centralizację uprawnień urzędu w ramach kolegiów nadzorczych, co ich zdaniem przyczyniłoby się do wyeliminowania obecnej fragmentaryzacji i nieefektywności działania kolegiów. Część respondentów (głównie z urzędów publicznych) wskazuje jednak na dobrze funkcjonujący system kolegiów, który powinien, w ich opinii, pozostać podstawowym sposobem nadzorowania CCPs.

1.6. Zaostrzenie unijnych przepisów w sprawie walki z unikaniem opodatkowania, praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu

W dniu 26 czerwca br. w życie [weszły](#) przepisy tzw. czwartej [dyrektywy](#) w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Nowe prawo zaostrza obowiązujące dotychczas przepisy i wprowadza zmiany mające na celu zacieśnienie współpracy państw członkowskich w walce z procederem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Dyrektywa wprowadza m.in.

- wzmocniony obowiązek przeprowadzania oceny ryzyka przez banki, prawników i księgowych;
- określenie wymogów przejrzystości w kwestii rzeczywistej struktury własności przedsiębiorstw; informacje na temat struktury przedsiębiorstw będą przechowywane w centralnym rejestrze i udostępniane krajom i podmiotom zobowiązanym, podlegającym przepisom dyrektywy;
- ułatwianie współpracy i wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej z różnych państw członkowskich;
- wspólną politykę wobec państw trzecich w zakresie walki z procederem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- zwiększenie uprawnień niektórych organów co do wprowadzania sankcji.

KE opublikowała także raport oceniający ryzyko procederu prania pieniędzy w UE [Supranational Risk Assessment Report](#). W dokumencie zidentyfikowano 40 produktów i usług, których wykorzystanie może prowadzić do wystąpienia ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Ocenie poddano produkty i usługi z 11 sektorów gospodarki. Eksperti KE stwierdzili, że sektor finansowy UE jest umiarkowanie narażony na ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, głównie z powodu wprowadzanych od 1991 r. regulacji przeciwdziałających temu zjawisku. Nadal narażone na znaczące ryzyko zaistnienia tego procederu w sektorze finansowym są jednak, m.in.: bankowość prywatna i inwestycje realizowane poprzez brokerów, finansowanie społecznościowe i przelewy pieniężne. Ponadto zauważono, że finansowanie ostatnich ataków terrorystycznych odbywało się często poprzez fałszywe wnioski o kredyt konsumpcyjny i pożyczki niskokwotowe. Transakcje gotówkowe nadal pozostają najbardziej narażone na działalność związaną z praniem pieniędzy. W raporcie wskazano także na ryzyko wystąpienia tych zjawisk m.in. w sektorze hazardowym i w działalności organizacji pozarządowych.

1.7. Publikacja dokumentu nt. przyszłości finansów UE

Opublikowany 28 czerwca br. [dokument](#) KE nt. przyszłości finansów UE (*Reflection paper on the future of EU finances*) jest elementem szerszej dyskusji o przyszłości UE¹⁰ i ma na celu otwarcie debaty na temat przyszłego kierunku zmian w strukturze, wielkości i zasadach funkcjonowania budżetu UE oraz sposobów jego wykorzystania. Dokument odnosi się do pięciu przykładowych scenariuszy integracji w ramach UE:

1. *Kontynuacja* – zgodnie z dokumentem KE, przy tym scenariuszu wielkość budżetu UE zasadniczo nie zmieniłaby się, jednak zmniejszyłyby się relatywne udziały w budżecie polityki spójności i wspólnej polityki rolnej na rzecz nowych priorytetów (bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne, migracje i kontrola graniczna, obronność).
2. *Mniej wspólnych działań* (UE-27 wspólnie podejmuje mniej działań we wszystkich obszarach polityki) – realizacja scenariusza oznaczałaby znaczące ograniczenie budżetu UE (i zmniejszenie środków zwłaszcza na politykę spójności i wspólną politykę rolną).
3. *Niektóre państwa robią więcej* (niektóre państwa mogą podejmować większą ilość działań w określonych obszarach) – w ramach tego scenariusza pojawiłaby się możliwość zwiększenia budżetu, tak aby były nim objęte również obszary wspólnego działania niektórych państw UE.
4. *Radykalna zmiana koncepcji* (UE-27 w niektórych obszarach podejmuje więcej działań, a w innych mniej) – scenariusz byłby związany ze zmniejszeniem unijnego budżetu, a w szczególności: znaczącym ograniczeniem udziału w budżecie polityki spójności (wsparcie tylko dla regionów uboższych oraz na rzecz współpracy transgranicznej, nacisk wyłącznie na włączenie społeczne, zatrudnienie, umiejętności, innowacje, zmianę klimatu, energię, ekologię) i wspólnej polityki rolnej (ograniczenie płatności bezpośrednich, wsparcie jedynie dla rolników znajdujących

---

¹⁰ Więcej na ten temat w punkcie [1.3](#).

cych się w szczególnie trudnych warunkach). Jednocześnie budżet w większym stopniu finansowałby działania priorytetowe o bardzo dużej „europejskiej wartości dodanej”, takie jak bezpieczeństwo, obronność, zwalczanie terroryzmu, zarządzanie migracjami i kontrolą graniczną.

5. *Znacznie więcej wspólnych działań* (UE-27 podejmuje więcej wspólnych działań we wszystkich obszarach) – w przypadku realizacji tego scenariusza budżet UE byłby znacząco zwiększony, w tym zwiększyłoby się finansowanie działań priorytetowych, o bardzo dużej „europejskiej wartości dodanej”.

Ponadto wszystkie scenariusze zakładają większe wykorzystanie instrumentów finansowych i gwarancji (w szczególności KE proponuje znaczące zwiększenie ich wykorzystania w ramach scenariuszy 2 i 4), a także zapewnienie odpowiedniej elastyczności w reagowaniu na nieoczekiwane wydarzenia i nieprzewidziane potrzeby. Dokument KE sugeruje też zmiany w sposobie finansowania unijnego budżetu, m.in. zniesienie rabatów na wkłady państw członkowskich (we wszystkich scenariuszach) i wprowadzenie nowych zasobów własnych, np. podatku od transakcji finansowych, podatku ekologicznego, wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (dotyczy to scenariuszy 3, 4, 5).

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Posiedzenie Rady ds. Ogólnych (art. 50 TUE) 22 maja 2017 r.

Podczas posiedzenia Rada przyjęła decyzje wyznaczającą KE na negocjatora i upoważniającą do rozpoczęcia, w imieniu UE, negocjacji dotyczących umowy z Wielką Brytanią określającej warunki jej wystąpienia z UE i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej¹¹. Negocjacje będą prowadzone na podstawie wytycznych przyjętych przez Radę Europejską 29 kwietnia br.¹² i zgodnie z tzw. dyrektywami negocjacyjnymi określonymi w załączniku do ww. decyzji Rady.

Przyjęte dyrektywy dotyczą jedynie pierwszego etapu negocjacji. Ujęto w nich kwestie, które na początku prac zostały uznane za niezbędne, by zapewnić uporządkowane wyjście Wielkiej Brytanii z UE. W szczególności, dyrektywy wskazują, że umowa o wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE powinna uwzględniać następujące zagadnienia:

- zabezpieczenie statusu i praw obywateli 27 państw członkowskich UE i ich rodzin w Wielkiej Brytanii oraz obywateli Wielkiej Brytanii i ich rodzin w 27 państwach członkowskich UE (umowa powinna zawierać co najmniej wyszczególnienie grup osób, które zostaną objęte zakresem umowy oraz definicję praw, które zostaną objęte ochroną);
- rozliczenie finansowe pomiędzy UE a Wielką Brytanią (umowa powinna zawierać: wyliczenie łącznej kwoty zobowiązań Wielkiej Brytanii wobec budżetu UE, instytucji lub organów unijnych, harmonogram rocznych płatności i praktycznych zasad ich realizacji, zasady przejściowe mające zapewnić sprawowanie kontroli przez KE, PE, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, a także rozstrzygnięcie sporów przez Trybunał Sprawiedliwości UE w odniesieniu do płatności/nakazów odzyskania środków wobec beneficjentów z Wielkiej Brytanii z przeszłości i wszelkich płatności na rzecz beneficjentów z Wielkiej Brytanii po dacie wystąpienia, ewentualne ustalenia w odniesieniu do zobowiązań prawnych lub przyszłych zobowiązań prawnych zaciąganych wobec beneficjentów z Wielkiej Brytanii po dacie wystąpienia, zasady szczególnie regulujące kwestię zobowiązań warunkowych zaciągniętych przez budżet UE lub konkretne instytucje, organy lub fundusze);
- sposób traktowania towarów wprowadzonych przez Wielką Brytanię na rynek unijny przed datą wystąpienia i ustalenia dotyczące bieżących procedur opartych na prawie unijnym (m.in. ustalenia dotyczące postępowań sądowych toczących się na podstawie prawa UE w momencie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, ustalenia dotyczące procedur administracyjnych dotyczących Wielkiej Brytanii rozpoczętych przez instytucje UE przed datą wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE, np. w zakresie pomocy publicznej);
- zagwarantowanie kontynuacji procesu pokojowego w Irlandii Północnej;
- uzgodnienia w zakresie brytyjskich terytoriów zamorskich na Cyprze;
- ochrona interesów UE w Wielkiej Brytanii;

---

¹¹ Przy uwzględnieniu ram jej przyszłych stosunków z UE.

¹² Więcej na temat wytycznych Rady Europejskiej w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z kwietnia br.

- ogólne zarządzanie umową o wystąpieniu (umowa powinna obejmować m.in. skuteczne mechanizmy egzekwowania i rozstrzygania sporów);
- inne kwestie administracyjne dotyczące funkcjonowania UE¹³.

Gdy Rada Europejska uzna, że osiągnięto wystarczające postępy, by negocjacje mogły wejść w drugą fazę, opracowany zostanie kolejny zestaw dyrektyw negocjacyjnych.

Rada przyjęła także [decyzję](#) dotyczącą ustanowienia specjalnej grupy roboczej *ad-hoc*. Grupa została powołana na podstawie oświadczenia wydanego przez szefów państw i rządów 27 krajów UE 15 grudnia 2016 r.¹⁴ Zadania grupy to: zapewnienie, że negocjacje będą prowadzone zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej i dyrektywami negocjacyjnymi Rady; udzielanie wskazówek negocjatorowi UE (czyli KE). Stałe przewodnictwo w grupie sprawować będzie Sekretariat Generalny Rady.

2.2. [Posiedzenie](#) Rady Ecofin 23 maja 2017 r.

Podczas posiedzenia przyjęto [dyrektywę](#) w sprawie systemu rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w UE (projekt dyrektywy został opublikowany przez KE 25 października 2016 r.). Dyskutowano także o projekcie KE [dyrektywy](#) dotyczącej wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (*Common Corporate Tax Base, CCTB*), opublikowanego również 25 października 2016 r.¹⁵

Ministrowie rozmawiali ponadto o projektach zaleceń skierowanych do krajów członkowskich, opublikowanych 22 maja br. w ramach semestru europejskiego¹⁶. Przyjęto konkluzje, w których podkreślono m.in., że przy przyjmowaniu zaleceń Rada UE uwzględni: wnioski z opublikowanych

---

¹³ Kwestie te obejmują: niezbędne postanowienia dotyczące ochrony majątku, funduszy, aktywów i operacji UE i jej instytucji lub organów, a także jej personelu (m.in. personelu na emeryturze) i członków ich rodzin; przeniesienie na Wielką Brytanię, w stosownych przypadkach, tytułu własności do specjalnych materiałów rozszczepialnych znajdujących się na terytorium Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz tytułu własności do majątku Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej położonego w Wielkiej Brytanii; zapewnienia przez Wielką Brytanię, w ramach jej jurysdykcji, respektowania przez pracowników UE (pracowników instytucji, członków komitetów, urzędników przed datą wystąpienia) zobowiązania do nieujawniania informacji objętych tajemnicą zawodową, zgodnie z art. 339 Traktatu o Funkcjonowaniu UE.

¹⁴ Więcej na temat oświadczenia w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z grudnia 2016 r.

¹⁵ Więcej na temat propozycji KE w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z października 2016 r.

¹⁶ Więcej na temat projektów zaleceń w [pkt 1.2](#).

26 lutego br. [sprawozdań](#) krajowych¹⁷, wnioski z oceny wdrażania zaleceń skierowanych do państw członkowskich w 2016 r., [zalecenie](#) skierowane do strefy euro przyjęte przez Radę 10 marca br.¹⁸, oraz programy stabilności lub konwergencji i krajowe programy reform krajów członkowskich.

2.3. [Posiedzenie](#) Rady Ecofin 16 czerwca 2017 r.

Podczas posiedzenia Rady Ecofin zaakceptowano¹⁹ treść [CSRs](#) dotyczących polityk gospodarczych (w tym fiskalnych) 27 krajów członkowskich UE (bez Grecji, objętej odrębną procedurą monitorowania jej programu dostosowań makroekonomicznych)²⁰.

Rada przyjęła także decyzje zamykające procedurę nadmiernego deficytu w [Chorwacji](#) i [Portugalii](#) oraz zalecenie skierowane do [Rumunii](#) dotyczące podjęcia niezbędnych działań służących usunięciu znaczącego odstępstwa od ścieżki dostosowawczej prowadzącej do osiągnięcia MTO. Po zamknięciu przez Radę procedur nadmiernego deficytu w Chorwacji i Portugalii liczba krajów UE podlegających procedurze zmniejszyła się do czterech (kraje, które pozostają objęte procedurą to: Francja, Grecja, Hiszpania i Wielka Brytania).

Podczas [posiedzenia](#) uzgodniono także stanowisko do [projektu](#) dyrektywy dotyczącej stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym (hierarchia wierzycieli bankowych). W projektowanym akcie prawnym przewidziano, że państwa członkowskie stworzą nową kategorię długu: „podrzędny” dług uprzywilejowany (tzw. *non-preferred senior debt*), spełniający kryteria wymogu w zakresie całkowitej zdolności do absorpcji strat (*total loss absorbing capacity*, TLAC). Standard ten ma od 2019 r. zobowiązywać globalne banki o znaczeniu systemowym do posiadania odpowiedniej struktury zobowiązań, m.in. także w postaci instrumentów podporządkowanych. Proponowana dyrektywa – która zakłada głównie zmianę art. 108 dyrektywy ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (*Bank Recovery and Resolution Directive*, BRRD) – zyskała priorytet wobec innych wniosków o tematyce bankowej przedstawionych przez KE w listopadzie 2016 r.²¹ Nowa dyrektywa ma na celu harmonizację krajowych przepisów dotyczących hierarchii uprzywilejowania roszczeń bankowych, która dąży do zwiększenia efektywności i skuteczności działań *resolution* (poprzez ograniczenie ryzyka łamania

---

¹⁷ Więcej na temat sprawozdań w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lutego 2017 r.

¹⁸ Więcej na temat projektu zalecenia w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2016 r.

¹⁹ Na posiedzeniu Rady Epsco (Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów) w dniach 15-16 czerwca br. zaakceptowano natomiast treść zaleceń, które dotyczą polityk zatrudnienia państw członkowskich.

²⁰ Treść zaleceń została zaproponowana przez KE 22 maja br. Więcej informacji nt. zaleceń w punkcie [1.2](#).

²¹ Więcej nt. bankowego pakietu legislacyjnego w „Przeglądzie Spraw Europejskim” z listopada 2016 r.

zasady nie pogarszania sytuacji wierzycieli w porównaniu ze standardową procedurą upadłościową – tzw. zasada *no-creditor-worse-off*).

Ministrowie zgromadzeni na posiedzeniu przyjęli także [raport](#) podsumowujący efekty prac toczących się pod przewodnictwem prezydencji maltańskiej w ramach spotkań doraźnej grupy roboczej ds. wzmocnienia unii bankowej (*Ad Hoc Working Party on the Strengthening of the Banking Union*, AHWP). W dokumencie *Progress Report* prezydencja maltańska odniosła się do kwestii omawianych w trakcie dotychczasowych posiedzeń AHWP, nad którymi niezbędne są dalsze prace i dyskusje. Wśród najważniejszych zagadnień należy wskazać m.in.:

- zdefiniowanie koncepcji EDIS (państwa członkowskie zauważają, że brak ustalonego ostatecznie modelu tworzenia i funkcjonowania EDIS znacząco utrudnia dyskusje nad wieloma elementami technicznymi projektu),
- rozpoznanie wpływu EDIS na jednolity rynek (państwa członkowskie, w tym Polska, zwróciły się do KE o przedstawienie informacji w odniesieniu do konkretnych zagadnień),
- przystępowanie do EDIS i występowanie z tego systemu państw UE spoza strefy euro (sprawiedliwe traktowanie państw przystępujących do unii bankowej względem tych, które już do niej należą),
- zakres podmiotowy EDIS (wypracowanie proporcjonalnych rozwiązań dotyczących uczestnictwa w EDIS podmiotów nieobjętych pakietem regulacji w sprawie wymogów kapitałowych CRR/CRD,
- opracowanie metodyki obliczania składek opartych na ryzyku (w celu wsparcia prac w maju br. zainicjowano gromadzenie danych dotyczących banków działających w państwach członkowskich).

2.4. [Posiedzenie](#) Rady ds. Ogólnych 20 czerwca 2017 r.

Podczas posiedzenia Rady ds. Ogólnych przyjęto pakiet dokumentów wprowadzających zmiany do WRF na lata 2014–2020: znowelizowane [rozporządzenie](#) określające wieloletnie WRF na lata 2014–2020, oraz [deklaracje](#) Rady i PE dotyczące: uzgodnionych wzrostów wydatków, unikania nagromadzenia nieopłaconych rachunków, kwestii finansowania instrumentów specjalnych, ewaluacji celu redukcji zatrudnienia w instytucjach UE o 5% (zmiany zostały zaproponowane przez KE 14 września 2016 r. w następstwie śródkresowego przeglądu WRF²²).

Znowelizowane WRF przewidują dodatkowe 6,01 mld euro w środkach na zobowiązania²³ do wykorzystania w latach 2017–2020, z czego 2,08 mld euro będzie przeznaczony na wydatki w ramach działu budżetowego 1 (*Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu*), 2,55 mld

---

²² Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia - września 2016 r.

²³ Środki będą pochodzić z rezerw budżetowych, takich jak nieprzydzielone marginesy i instrumenty specjalne.

euro – na wydatki w ramach działu budżetowego 3 (*Bezpieczeństwo i obywatelstwo*), 1,38 mld euro
– na wydatki w ramach działu budżetowego 4 (*Globalny wymiar Europy*).

3. Eurogrupa

3.1. Posiedzenie Eurogrupy 22 maja 2017 r.

Podczas [posiedzenia](#) Eurogrupy 22 maja 2017 r. przyjęto wstępne porozumienie między władzami greckimi a przedstawicielami instytucji międzynarodowych – KE, Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), Europejskiego Mechanizmu Stabilności i Europejskiego Banku Centralnego (EBC) – dotyczące nowego pakietu reform, które mają na celu ożywienie gospodarki Grecji i przywrócenie sprzyjającej wzrostowi równowagi finansów publicznych w średnim terminie (tzn. w roku 2018 i później). Zatwierdzone reformy dotyczą zmian w greckim systemie emerytalnym i w podatkach dochodowych, na rynku pracy oraz w sektorze energetycznym. Osiągnięcie porozumienia w powyższych kwestiach jest istotnym elementem zakończenia drugiej weryfikacji programu dostosowań makroekonomicznych w Grecji. Mimo [dyskusji](#) nadal nie udało się osiągnąć porozumienia w kwestii zdolności Grecji do obsługi zadłużenia. Prace w tym obszarze będą kontynuowane, tak aby zakończenie dyskusji mogło nastąpić na kolejnym posiedzeniu Eurogrupy.

3.2. Posiedzenie Eurogrupy w dniu 15 czerwca 2017 r.

Podczas [posiedzenia](#) Eurogrupy 15 czerwca br. zakończono dyskusję nad trwającą drugą weryfikacją programu dostosowań makroekonomicznych w Grecji. Ministrowie zostali poinformowani o przyjęciu przez parlament grecki uzgodnionych zadań wstępnych. Zadania te wynikają z reform politycznych ustalonych 2 maja br. między władzami greckimi a przedstawicielami instytucji międzynarodowych – KE, MFW, Europejskiego Mechanizmu Stabilności (European Stability Mechanism, ESM) i EBC. Reformy dotyczą zmian w greckim systemie emerytalnym i w podatkach dochodowych, na rynku pracy oraz w sektorze energetycznym i mają na celu ożywienie gospodarki Grecji oraz przywrócenie sprzyjającej wzrostowi równowagi finansów publicznych w średnim terminie (tzn. w 2018 r. i później). Ponadto Eurogrupa potwierdziła swoje podejście z maja 2016 r. względem zdolności Grecji do obsługi zadłużenia, podając jednocześnie więcej szczegółów na temat średniookresowych środków, które miałyby zostać podjęte wobec Grecji po pomyślnym zakończeniu programu. Członkowie Eurogrupy pozytywnie odnieśli się także do zobowiązania Grecji do utrzymania nadwyżki pierwotnej w wysokości 3,5% PKB do 2022 r., a następnie ścieżki fiskalnej zgodnej z unijnymi ramami fiskalnymi. Zgodnie z szacunkami KE musiałoby to oznaczać w okresie 2023–2060 nadwyżkę pierwotną równą lub niewiele wyższą niż 2,0% PKB. W związku z powyższym MFW ma w najbliższym czasie zalecić swojej Radzie Wykonawczej, by zatwierdziła nową 14-miesięczną promesę kredytową dla Grecji. Po dopełnieniu przez wszystkie państwa strefy euro odpowiednich procedur krajowych, ESM będzie mógł przekazać kolejną transzę pomocy finansowej dla Grecji w ramach obowiązującego programu dostosowań makroekonomicznych w Grecji. Ma ona wynieść 8,5 mld euro.

4. Rada Europejska

4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 22–23 czerwca 2017 r.

Szefowie państw lub rządów potępiłi niedawne ataki terrorystyczne. Rada Europejska w przyjętych konkluzjach w sprawie bezpieczeństwa i obrony potwierdziła wolę współpracy na szczeblu UE na rzecz walki z radykalizacją postaw w internecie. Uzgodniono także potrzebę stałej współpracy strukturalnej (*Permanent Structured Cooperation*, PESCO), która ma przyczynić się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i obronności Europy. Rada zobowiązała państwa członkowskie do opracowania w ciągu trzech miesięcy wspólnego wykazu kryteriów i zobowiązań wraz z konkretnymi projektami w zakresie zdolności obronnych.

Ponadto Rada przyjęła komunikat KE w sprawie Europejskiego Funduszu Obronnego. Fundusz składa się z dwóch elementów: pionu badawczego i tzw. pionu *rozwój i nabywanie*, w ramach którego państwa członkowskie będą mogły wspólnie inwestować w rozwój technologii obronnych oraz nabywać wyposażenie obronne, co może przynieść obniżkę kosztów. Celem funduszu będzie koordynacja, uzupełnienie i zwiększenie krajowych inwestycji w badania w dziedzinie obrony, rozwój prototypów i zakup sprzętu wojskowego oraz technologii.

W trakcie posiedzenia potwierdzono zobowiązanie UE do szybkiego i pełnego wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża.

Rada Europejska zatwierdziła także treść zaleceń skierowanych do 27 państw członkowskich UE w ramach semestru europejskiego (zaakceptowanych przez Radę Ecofin i Radę Epsco w dniach 15–16 czerwca²⁴).

W kontekście wyjścia Wielkiej Brytanii z UE przywódcy państw UE-27 zatwierdzili procedurę w sprawie zmiany lokalizacji Europejskiej Agencji Leków (European Medicines Agency, EMA) i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA), których siedziby znajdują się obecnie w Londynie.

Kraje członkowskie mogą składać oferty przyjęcia jednej lub obu agencji do 31 lipca 2017 r.²⁵ Najpóźniej do 30 września br. KE przedstawi ich ocenę (oferty i ocena zostaną upublicznione). Następnie w listopadzie br. w ramach posiedzenia Rady ds. Ogólnych (art. 50) zostanie przeprowadzone głosowanie nad zmianą lokalizacji agencji. W dokumencie wskazano kryteria, na podstawie których zostanie dokonana ocena ofert: (i) zapewnienie, że agencja może zająć siedzibę i podjąć swoje funkcje w dniu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, (ii) dostępność siedziby, (iii)

---

²⁴ Więcej na ten temat w punkcie [2.3](#).

²⁵ Kraj, który zapewni siedzibę dla EMA, zostanie wyłączony w dalszej procedurze wyboru lokalizacji EBA.

istnienie odpowiednich placówek edukacyjnych dla dzieci członków personelu, (iv) stosowny dostęp do rynku pracy, zabezpieczenia społecznego i opieki medycznej dla dzieci i małżonków, (v) ciągłość działania, (vi) położenie geograficzne.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Raport na temat integracji finansowej w Europie w 2016 r.

W opublikowanym 19 maja 2017 r. [raporcie](#) EBC podsumował stan integracji finansowej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w strefie euro. Jak wynika z raportu, po kilkuletnim okresie wzmożonej integracji na rynkach finansowych, której służyła m.in. polityka pieniężna EBC, w ostatnim roku odnotowano spowolnienie w tym zakresie. Zdaniem autorów raportu wynika to z wzajemnie równoważących się efektów, jakie odnotowano na różnych rynkach, będących skutkiem m.in. odmiennych perspektyw gospodarczych oraz niepewności politycznej w poszczególnych krajach strefy euro. W rezultacie, państwa członkowskie nadal dzielą ryzyko w niewielkim stopniu, co z kolei skutkuje tym, że duża część szoków dochodowych w poszczególnych krajach członkowskich znajduje swoje odzwierciedlenie w obniżonym poziomie konsumpcji. W świetle zaobserwowanego trendu tym ważniejsze staje się dokończenie budowy unii bankowej oraz podjęcie dalszych działań na rzecz stworzenia CMU.

5.2. Raport roczny EBC dotyczący systemu TARGET za rok 2016

EBC opublikował 22 maja br. [raport](#) roczny dotyczący systemu TARGET za rok 2016 (*TARGET Annual Report 2016*). System TARGET (*Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer System*) to paneuropejski system międzybankowych rozliczeń w euro w czasie rzeczywistym. Siedemnasta edycja ww. raportu, wzorem lat ubiegłych, zawiera m.in. dane statystyczne dotyczące transakcji przeprowadzonych w ramach systemu TARGET2 (druga generacja systemu TARGET uruchomiona w listopadzie 2007 r.) w danym roku, wybrane wyniki operacyjne oraz informacje o głównych zmianach, jakie wdrożono przez ostatnie dwanaście miesięcy. W raporcie wskazano m.in., że w 2016 r. system TARGET2 utrzymywał wiodącą pozycję w Europie, przetwarzając 90% całkowitej wartości transakcji w euro rozliczanych przez systemy płatności wysokokwotowych, a także na świecie jako jeden z największych systemów płatności. W porównaniu z rokiem 2015 całkowite obroty zmniejszyły się o 5% i wyniosły niespełna 446 bln euro. Z kolei całkowity wolumen płatności pozostał niemal na tym samym poziomie, co w 2015 r., przy blisko 88 mln transakcji. Najwyższy dzienny obrót w 2016 r. zarejestrowano 29 czerwca, o łącznej wartości 2 621 mld euro, a najwyższy dzienny wolumen płatności odnotowano 30 czerwca, kiedy przetworzono 533 100 transakcji.

5.3. Wyniki ankiety dotyczącej dostępu do finansowania przedsiębiorstw w strefie euro

Dnia 24 maja br. EBC [opublikował](#) szesnasty [raport](#) dotyczący dostępu do finansowania przedsiębiorstw (*Survey on Access to Finance of Enterprises*). Zawiera informacje na temat zmian w sytuacji

finansowej, potrzeb finansowych oraz dostępu do źródeł finansowania MŚP w strefie euro od października 2016 r. do marca 2017 r. W raporcie porównano również sytuację MŚP oraz dużych przedsiębiorstw.

MŚP odnotowały dalszą poprawę w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania. Przedsiębiorstwa zadeklarowały wyższy poziom obrotów oraz wzrost inwestycji. Według raportu 12% przedsiębiorstw zauważyło poprawę w dostępie do kredytów bankowych. W badanej grupie 32% przedsiębiorstw zdecydowało się wystąpić o kredyt we wskazanym okresie, a 74% spośród nich otrzymało całą wnioskowaną kwotę. Z kolei 40% spośród badanych MŚP chciałoby utrzymać obecny stan zadłużenia, a 7% deklaruje chęć do zwiększenia jego poziomu. W ankiecie wzięło udział 11 724 przedsiębiorstwa ze strefy euro, z czego 10 712 (91%) zatrudnia mniej niż 250 pracowników.

5.4. Publikacja *Przeglądu Stabilności Finansowej*

Dnia 24 maja br. EBC [opublikował](#) kolejną edycję *Przeglądu Stabilności Finansowej* (*Financial Stability Review*, FSR). W dokumencie wskazano, że w ciągu ostatnich sześciu miesięcy wskaźniki napięć systemowych w strefie euro znajdowały się na niskim poziomie pomimo utrzymującego się ryzyka gwałtownego przeszacowania premii za ryzyko na globalnych rynkach papierów wartościowych o stałym dochodzie. Zagrożenia dotyczą również banków prowadzących działalność w strefie euro. Presja rynkowa zmalała w badanym okresie, ceny akcji banków wzrosły, jednak niskie stopy procentowe oraz – w niektórych regionach – wysokie poziomy kredytów zagrożonych i wyzwania strukturalne, takie jak nieefektywność kosztowa czy niewielki stopień zdywersyfikowania dochodów, stanowią zagrożenia dla rentowności banków.

Postępujące ożywienie gospodarcze sprzyja stabilności długu publicznego w strefie euro, jednak ryzyko ponownego pojawienia się obaw o zdolność obsługi zadłużenia zwiększyło się w porównaniu z szacunkami opublikowanymi w listopadzie 2016 r. Przedłużony okres niepewności geopolitycznej może negatywnie wpłynąć na wzrost gospodarczy i przyczynić się do wzrostu premii za ryzyko, co z kolei zwiększyłoby koszty finansowania.

Według EBC ryzykiem dla stabilności finansowej strefy euro jest również wysoki poziom zadłużenia prywatnego sektora niefinansowego oraz pozabankowy sektor finansowy, w którym od kilku lat widoczny jest wzrost znaczenia udziału funduszy inwestycyjnych.

W raporcie umieszczono również noty tematyczne dotyczące:

- *oceny rozdźwięku między niepewnością polityki gospodarczej a uwarunkowaniami finansowymi* – stwierdzono, że w przypadku Stanów Zjednoczonych negatywny wpływ niepewności politycznej na warunki finansowe został zrównoważony przez pozytywny szok popytowy, natomiast w przypadku Wielkiej Brytanii – akomodacyjną politykę monetarną banku centralnego.

Wysoki (i w przypadku niektórych krajów wzrastający) poziom niepewności politycznej w krajach strefy euro w ciągu ostatnich miesięcy może, przy braku równoważących szoków, doprowadzić m.in. do zacieśnienia warunków finansowych lub wzrostu premii za ryzyko;

- *pomiarów luk kredytowych na potrzeby polityki makroostrożnościowej* – w opracowaniu porównano standardowe statystyczne metody mierzenia luki kredytowej z alternatywnymi metodami wykorzystującymi ocenę kształtowania się podstawowych czynników ekonomicznych;
- *rozwiązania problemu NPLs* – w nocie wskazano na potencjalną pozytywną rolę strategii wykorzystujących wsparcie publiczne dla procesu sekurytyzacji lub sprzedaży NPLs.

5.5. Konsultacje publiczne w sprawie przeglądu rozporządzenia dotyczącego opłat nadzorczych

W okresie od 2 czerwca do 20 lipca br. będą trwały [konsultacje publiczne](#) EBC w sprawie przeglądu rozporządzenia dotyczącego opłat nadzorczych. Konieczność dokonania takiego przeglądu do 2017 r. wynika z przepisów rozporządzenia. Celem konsultacji jest zebranie opinii zainteresowanych stron co do możliwości wprowadzenia ewentualnych zmian i ulepszeń. Przegląd dotyczy głównie metodyki i kryteriów obliczania rocznych opłat nakładanych przez EBC na podmioty nadzorowane w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego. EBC oczekuje, że przede wszystkim te podmioty wezmą udział w przedmiotowych konsultacjach.

5.6. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 8 czerwca br. w Tallinie Rada Prezesów EBC zdecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one odpowiednio:

- 0,00% - stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% - stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% - stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas [konferencji](#) prasowej Mario Draghi zaznaczył, że Rada Prezesów oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym poziomie w długim okresie, przekraczającym czas przeprowadzania programu skupu aktywów (*asset purchase programme, APP*). Potwierdzono również, że program APP będzie prowadzony w wysokości 60 mld euro miesięcznie do końca grudnia br. W sytuacji pogorszenia uwarunkowań makroekonomicznych EBC jest gotowy do zwiększenia wolumenu skupu aktywów lub wydłużenia czasu trwania programu. Równoległe z APP realizowany będzie program reinwestowania spłat kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych.

5.7. Publikacja dokumentu w sprawie udzielania nadzwyczajnego wsparcia płynności

Dnia 19 czerwca br. EBC [opublikował](#) dokument w sprawie udzielania nadzwyczajnego wsparcia płynności (*Emergency Liquidity Assistance, ELA*) dla wypłacalnych instytucji finansowych przeżywających przejściowe problemy płynnościowe.

Dokument definiuje pojęcie ELA i wskazuje, że instytucja ubiegająca się o takie wsparcie musi być wypłacalna. Wprowadzono przy tym kryteria oceny wypłacalności instytucji. Wsparcie w ramach ELA musi być zgodne z zakazem finansowania monetarnego. Może ono zostać udzielone na okres do 12 miesięcy, a jeśli nie ma sprzeciwu Rady Prezesów EBC również na okresy dłuższe. ELA oprocentowana jest według karnej stopy procentowej (*penalty rate*), która wynosi co najmniej 100 punktów bazowych powyżej stopy dla *marginal lending facility*. W dokumencie doprecyzowano zapisy o wymogach informacyjnych dotyczących ELA, jakie spoczywają na narodowych bankach centralnych z krajów strefy euro. Opisano w nim również proces decyzyjny dotyczący akceptacji wsparcia płynnościowego w sytuacji, gdy przekracza ono określone kwoty. Wskazano również, że narodowe banki centralne decydują same o polityce komunikacyjnej dotyczącej ELA, ale muszą najpierw powiadomić Radę Prezesów EBC o jej szczegółach. Następnie Rada może wnieść do przedstawionych informacji zastrzeżenia lub uwagi istotne z punktu widzenia zaufania i stabilności finansowej w strefie euro.

Dokument stanowi realizację decyzji Rady Prezesów z maja br. dotyczącą zwiększenia transparentności instrumentu. Zastąpił on dokument dotyczący ELA, który był publicznie dostępny od października 2013 r.

5.8. Utworzenie nowej usługi dokonywania szybkich płatności w strefie euro

Dnia 22 czerwca br. EBC [powiadomił](#) o decyzji utworzenia usługi dokonywania szybkich płatności w strefie euro, tzw. TIPS (*TARGET instant payment settlement*). Obok powstałego wcześniej TARGET2, czyli transeuropejskiego zautomatyzowanego systemu rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym, który zapewnia obsługę transakcji wysokokwotowych, TIPS ma zapewnić możliwość dokonywania przez klientów indywidualnych i firmy płatności detalicznych między bankami operującymi w strefie euro, również w czasie rzeczywistym. Usługa będzie rozwijana w ścisłej współpracy z europejskimi bankami i ma przyczynić się do dalszej integracji strefy euro. System ma być dostępny od listopada 2018 r.

5.9. Rekomendacja zmiany Art. 22 Statutu ESBC/EBC

Rada Prezesów EBC 23 czerwca br. [zarekomendowała](#) wprowadzenie zmiany w art. 22 Statutu ESBC/EBC, rozszerzającej kompetencje EBC o możliwość tworzenia regulacji w sferze centralnego

rozliczania instrumentów finansowych. Rekomendacja została przesłana do przyjęcia przez PE i Radę. KE wyda również opinię na jej temat.

Wspomniana zmiana ma na celu zapewnienie podstawy prawnej dla Eurosystemu do wykonywania niektórych zadań wynikających z pełnienia funkcji banku centralnego emitującego jedną z walut UE w związku z przedstawioną przez KE w czerwcu 2017 r. propozycją zmian Rozporządzenia PE i Rady nr 648/2012 w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (*European Market Infrastructure Regulation*, EMIR). Propozycja ta zakłada m.in. wzmocnienie roli banków centralnych emitujących waluty UE w systemie nadzoru nad CCPs ustanowionymi w krajach trzecich o znaczeniu systemowym dla jednego lub kilku państw członkowskich UE.

Motywacją do zmiany statutu jest również wyrok Sądu Pierwszej Instancji T-496/11 *Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu*, w którym stwierdzono nieważność opublikowanych przez EBC w 2011 r. ram polityki nadzorczej Eurosystemu w zakresie wymogu lokalizacji CCPs w państwie członkowskim Eurosystemu. W treści wyroku wprost wskazano, że nadanie uprawnień postulowanych przez EBC wymagałoby uzupełnienia art. 22 Statutu ESBC/EBC o odwołanie do systemów rozliczeń transakcji instrumentami finansowymi.

5.10. Przebieg programu skupu aktywów

W związku z wdrożonymi programami Eurosystem dokonał [skupu](#) aktywów o wartości

- (według stanu na 19 maja 2017 r.):
  - 86 mld 932 mln euro – w ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP),
  - 1 bln 546 mld 395 mln euro – w ramach skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP),
  - 23 mld 843 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP),
  - 219 mld 221 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3).
- (według stanu na 23 czerwca br.):
  - 95 mld 222 mln euro – w ramach CSPP,
  - 1 bln 604 mld 977 mln euro – w ramach PSPP,
  - 23 mld 627 mln euro – w ramach ABSPP,
  - 222 mld 837 mln euro – w ramach CBPP3.

5.11. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w maju i czerwcu następujące [opinie](#):

- do słoweńskiej ustawy w sprawie sądowej ochrony praw wynikających z kwalifikowanych zobowiązań banków (CON/2017/16),
- do szwedzkiej ustawy w sprawie niezależności finansowej Sveriges riksbank (CON/2017/17),
- do portugalskiej ustawy w sprawie ograniczenia płatności gotówkowych (CON/2017/18),
- do hiszpańskiej ustawy w sprawie komisji ds. monitorowania procedur alternatywnego rozwiązywania sporów oraz funduszy rezerwowych fundacji bankowych (CON/2017/19);
- do belgijskiej ustawy w sprawie ograniczeń dotyczących płatności gotówkowych (CON/2017/20);
- do projektu austriackiej ustawy w sprawie środków makroostrożnościowych ograniczających ryzyko systemowe (CON/2017/21),
- do projektu dyrektywy PE i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, procedury tzw. drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE (CON/2017/22),
- do projektu belgijskiej ustawy w sprawie wybranych przepisów finansowych i podatkowych (CON/2017/23),
- do projektu słoweńskiej ustawy zmieniającej ustawę o Banku Słowenii i ustanawiającej zasady kontroli operacji Banku Słowenii przez Trybunał Obrachunkowy (CON/2017/24),
- do projektu hiszpańskiej ustawy o budżecie państwa na 2017 r. (CON/2017/25),
- do projektu austriackiej ustawy zmieniającej ustawę w sprawie powołania Narodowej Fundacji na rzecz Badań, Technologii i Rozwoju (CON/2017/26).

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Monitor równoległego sektora bankowego

ESRB opublikowała 29 maja 2017 r. drugą edycję [Monitora równoległego sektora bankowego](#) (*Shadow Banking Monitor, SBM*), w którym zawarta jest roczna ocena zmian strukturalnych i ryzyk występujących w równoległym sektorze bankowym (*shadow banking*). Ocena ryzyka uwzględnia kategorie podmiotów oraz typy działalności i rodzaje transakcji przeprowadzanych przez podmioty z równoległego systemu bankowego. Ponadto ESRB analizuje powiązania między sektorem *shadow banking* a systemem bankowym.

Zgodnie z SBM wartość aktywów sektora *shadow banking* w UE wzrosła z 37 bln euro w IV kwartale 2015 r. do 40 bln euro w IV kwartale 2016 r., tym samym stanowiły one ok. 272% PKB UE. W 2016 r. sektor росł wolniej niż w poprzednich latach, podobnie jak skala finansowania rynkowego z instytucji należących do równoległego systemu bankowego. W raporcie jako najważniejsze źródła ryzyka w sektorze *shadow banking* wskazuje się: i) ryzyko płynności oraz ryzyko związane z dźwignią (m.in. występujące w funduszach inwestycyjnych); ii) wzajemne powiązania pomiędzy podmiotami sektora *shadow banking* a instytucjami kredytowymi, co może potęgować transmisję szoków; iii) procykliczność oraz ryzyko płynności, wynikające z wykorzystywania dźwigni syntetycznej i transakcji finansujących zabezpieczonych papierami wartościowymi oraz iv) możliwość narastania nierównowag w obszarach, które nie są obecnie – ze względu na brak dostępu do danych – wystarczająco monitorowane.

6.2. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB

Podczas [posiedzenia](#) Rady Generalnej ESRB, które odbyło się 22 czerwca br., jako główny czynnik ryzyka dla stabilności finansowej w UE wskazano przeszacowanie premii za ryzyko na globalnych rynkach finansowych. Zauważono, że zagrożenia dla scenariusza bazowego uległy zmniejszeniu wraz z poprawą nastrojów na rynkach finansowych oraz bardziej powszechnym wzrostem gospodarczym. Mimo to niepewność geopolityczna, zarówno na świecie jak i w Europie, powoduje utrzymywanie się podwyższonego poziomu ryzyka zdarzeń skrajnych. Zmiana wyceny premii za ryzyko oraz wynikający z tego wzrost stóp zwrotu mogłyby doprowadzić do ponownego pojawienia się w niektórych krajach UE obaw o zdolność obsługi zadłużenia przez rządy oraz podmioty prywatne. Rada Generalna omówiła ponadto strukturalne i cykliczne czynniki ryzyka w sektorach: ubezpieczeniowym, funduszy emerytalnych oraz bankowym, a także potencjalne ryzyka dla stabilności finansowej wynikające z niedopasowania poziomów płynności i dźwigni funduszy inwestycyjnych. Przedmiotem dyskusji był również wpływ na stabilność finansową wyceny instrumentów finansowych według wartości godziwej. ESRB opublikowała także kolejną, dwudziestą edycję [risk dashboard](#). Zawiera ona zestawienie wskaźników ilościowych i jakościowych ilustrujących sytuację systemu finansowego w UE.

ESRB omówiła najważniejsze czynniki ryzyka dla stabilności finansowej w UE, jako główny z nich wskazując zmianę wyceny premii za ryzyko na globalnych rynkach finansowych. Rada Generalna przyjęła również szereg raportów, które zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach. Dotyczyły one: rozwiązania problemu NPLs w UE, analizy wpływu Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 na stabilność finansową, tworzenia ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych oraz zakładów ubezpieczeń, a także stosowania w sektorze ubezpieczeń stóp procentowych wolnych od ryzyka do celów regulacyjnych.

Rada Generalna omówiła również i wyraziła zgodę na publikację w najbliższych miesiącach następujących dokumentów:

- raportu w sprawie rozwiązania problemu NPLs w UE – przedstawia on propozycje możliwych do podjęcia działań w krótkim i średnim okresie;
- raportu w sprawie wpływu na stabilność finansową Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (*International Financial Reporting Standard 9, IFRS 9*), który wchodzi w życie od 1 stycznia 2018 r. – przedstawione w raporcie analizy koncentrują się na sektorze bankowym i dotyczą dwóch aspektów IFRS 9: nowego podejścia do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych oraz przejścia do modelu oczekiwanej utarty wartości w ustalaniu rezerw na ryzyko kredytowe w bankach;
- opinii ESRB w sprawie makroostrożnościowych aspektów ustanawiania ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych;
- raportu w sprawie ustanowienia ram naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla zakładów ubezpieczeń;
- raportu dotyczącego stosowania w sektorze ubezpieczeń stóp procentowych wolnych od ryzyka do celów regulacyjnych.

6.3. Opinia w sprawie planów zastosowania przez władze belgijskie instrumentów makroostrożnościowych zgodnie z art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych

ESRB opublikowała 29 czerwca br. [opinie](#) oraz [raport](#) w sprawie planów wprowadzenia przez władze belgijskie instrumentów makroostrożnościowych zgodnie z trybem przewidzianym w art. 458 rozporządzenia ws. wymogów kapitałowych (CRR). ESRB została poinformowana o tych planach 14 lutego br., natomiast opinia została przyjęta przez Radę Generalną 13 marca br. – przepisy

CRR nakładają na ESRB obowiązek wydania odpowiedniej opinii w ciągu miesiąca od dnia otrzymania notyfikacji. Odrębna opinia musi zostać przygotowana również przez EBA. Została ona opublikowana przez EBA 15 marca br.²⁶

Narodowy Bank Belgii planuje zmodyfikować wymogi wprowadzone w 2014 r. W dalszym ciągu obowiązywać będą zwiększone o 5 pkt proc. wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach mieszkalnych zlokalizowanych w Belgii. Planowane jest też wprowadzenie drugiego wymogu, który dodatkowo zwiększałby wagi ryzyka dla kredytów z bieżącym współczynnikiem wysokości kredytu do wartości zabezpieczenia (*loan-to-value*, LTV) przekraczającym 80%. Wymogi będą obowiązywały banki stosujące przy obliczaniu wymogów kapitałowych metody wewnętrznych ratingów. W opublikowanej opinii ESRB stwierdziła, że proponowane działania makroostrożnościowe są uzasadnione, odpowiednie, proporcjonalne i efektywne, a korzyści z ich wprowadzenia wynikające z ograniczenia ryzyka systemowego przeważają nad ich ewentualnymi negatywnymi skutkami dla funkcjonowania rynku wewnętrznego UE.

---

²⁶ Więcej na temat opinii EBA w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z marca br.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Standardy techniczne mające zapewnić porównywalność opłat związanych z rachunkami płatniczymi

EBA opublikował 5 maja 2017 r. [standardy techniczne](#), których celem jest zwiększenie przejrzystości i porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi w UE. Standardy te przygotowano zgodnie z wymogami dyrektywy o rachunkach płatniczych²⁷. Dla ośmiu usług powiązanych z rachunkiem płatniczym, które są wspólne dla większości państw członkowskich UE, wprowadzono wystandaryzowane nazwy oraz łatwe do zrozumienia przez klientów definicje we wszystkich językach urzędowych UE. W standardach określono ponadto wzory jednolitych formularzy dla dwóch dokumentów: przedstawianego klientowi przed zawarciem umowy [dokumentu dotyczącego opłat](#) oraz stosowanego po zawarciu umowy [zestawienia opłat](#). Standardy zawierają także instrukcje dla dostawców usług płatniczych dotyczące stosowania tych formularzy.

7.2. Konsultacje w sprawie kryteriów oceny instytucji na potrzeby stosowania uproszczonych wymogów przy sporządzaniu planów naprawy i planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*)

EBA opublikował 8 maja br. [dokument konsultacyjny](#) w sprawie regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria oceny instytucji na potrzeby stosowania uproszczonych wymogów przy sporządzaniu planów naprawy i planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*). Konsultacje potrwać do 8 sierpnia br.

Zgodnie z propozycją EBA ocena instytucji powinna być dwuetapowa. W pierwszym etapie właściwe organy (nadzorcy) oraz organy *resolution* powinny ocenić podmiot ilościowo (na podstawie m.in. wielkości aktywów, zobowiązań wobec sektora finansowego, pozostającego do spłaty długu lub wartości instrumentów pochodnych, zobowiązań o charakterze międzynarodowym czy depozytów). Ocena ta powinna być przeprowadzana co najmniej raz na dwa lata. Po pozytywnej weryfikacji, zgodnie z metodą opracowaną przez EBA, instytucja powinna zostać oceniona jakościowo (dotyczyłoby to m.in. funkcji krytycznych, możliwości krajowego funduszu gwarantowania depozytów w zakresie wypłaty środków gwarantowanych w podmiocie lub przynależności do systemu ochrony instytucjonalnej). Tylko instytucje, które spełnią określone cechy, mogą zostać objęte uproszczonymi wymogami w odniesieniu do zawartości planu naprawy i *resolution*.

---

²⁷ Dyrektywa PE i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego.

Dodatkowo, nadzorcy oraz organy *resolution* mogą zastosować uproszczone obowiązki wobec bardzo małych podmiotów wyłącznie na podstawie wielkości aktywów. Propozycja przewiduje wyłączenia dla banków regionalnych oraz instytucji kredytowych, co do których zakładane jest zastosowanie standardowej procedury upadłościowej.

7.3. Konsultacje w sprawie zaleceń dotyczących korzystania z usług przetwarzania danych w chmurze

EBA rozpoczął 18 maja br. [konsultacje](#) publiczne w sprawie zaleceń dotyczących korzystania przez instytucje finansowe z usług przetwarzania danych w chmurze (*cloud computing*). Celem zaleceń jest przedstawienie instytucjom finansowym przejrzystych zasad dotyczących korzystania z tego rodzaju usług w sposób, który pozwalałby na czerpanie korzyści z przetwarzania danych w chmurze przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich standardów zarządzania ryzykiem, a także wspieranie konwergencji praktyk nadzorczych w zakresie wymogów nakładanych na instytucje korzystające z tego rodzaju przetwarzania i przechowywania danych. Zalecenia skierowane są do instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych oraz organów nadzoru. Obszary, które zostały objęte zaleceniami EBA, to m.in.: bezpieczeństwo danych oraz systemów informatycznych, miejsce przechowywania i przetwarzania danych, prawa dostępu do danych i przeprowadzania audytu oraz plany awaryjne i strategie wyjścia na wypadek znacznego pogorszenia jakości usług lub zaprzestania świadczenia usługi przez dostawcę. Konsultacje potrwają do 18 sierpnia br.

7.4. Standardy techniczne dotyczące wyceny w procesie *resolution*

W opublikowanym 23 maja br. dokumencie EBA przedstawił ostateczną wersję [regulacyjnych standardów technicznych](#) dotyczących wyceny związanej z prowadzeniem procesu *resolution*. Standardy dotyczą wyceny dokonywanej:

- 1) przed uruchomieniem *resolution*, aby sprawdzić, czy instytucja spełnia warunki uruchomienia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz aby wybrać narzędzie *resolution*;
- 2) po przeprowadzeniu *resolution*, aby określić, czy akcjonariusze i wierzyciele nie ponieśli strat wyższych niż ponieśliby w ramach zwykłej procedury upadłościowej (zasada *no-creditor-worse-off*).

W przypadku wyceny przed *resolution*, rzeczoznawca powinien uwzględnić wszystkie okoliczności mające wpływ na przewidywane przepływy pieniężne, stopy dyskonta oraz powinien dążyć do wiarygodnego przedstawienia sytuacji finansowej podmiotu. Potencjalne straty wskazanej instytucji powinny być w pełni rozpoznane. Rzeczoznawca powinien także ujawnić i uzasadnić przyjęcie danych założeń. Założenia, dane oraz metody wyceny mogą różnić się od tych, które były przyjmowane przez zarząd badanego podmiotu.

Aby przeprowadzić wycenę po zastosowaniu *resolution*, rzeczoznawca powinien bazować na informacjach o faktach i okolicznościach, które zaistniały i mogły być dostępne w momencie uruchomienia *resolution*. W przypadku złamania zasady *no-creditor-worse-off* wycena powinna również informować o wysokości rekompensaty wypłacanej akcjonariuszom i wierzycielom.

7.5. Opinia w sprawie funduszy własnych w związku z przeglądem pakietu regulacji w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV/CRR)

EBA przedstawił 23 maja br. [opinie](#) na temat wybranych aspektów związanych z ustalaniem wymogów w zakresie funduszy własnych. EBA postuluje m.in. zwiększenie swojej roli przy ocenie, które emisje instrumentów kapitałowych mogą być zaliczane do kapitału podstawowego Tier 1 (*Common Equity Tier 1*, CET1). Prowadzony przez EBA – zgodnie z obecnymi uprawnieniami – monitoring jakości instrumentów oraz wydany w 2014 r. regulacyjny standard techniczny w sprawie funduszy własnych przyczyniły się do wzmocnienia adekwatności kapitałowej w bankach UE. Zdaniem EBA, w celu spójnego stosowania CRR w UE, urząd powinien mieć większy wpływ na ocenę *ex ante* możliwości kwalifikowania instrumentów do CET1, co zgodnie z obecnymi przepisami leży w kompetencji władz krajowych. EBA postuluje ponadto, żeby ocena kwalifikowalności instrumentu kapitałowego do CET1 była przeprowadzana nie tylko z perspektywy spełnienia formalnych wymogów, ale także z uwzględnieniem faktycznej możliwości wykorzystania tego instrumentu do pokrycia strat. Należy także doprecyzować sposób wykorzystania przez nadzorców krajowych listy EBA obejmującej instrumenty, które można zaliczać do CET1. Zdaniem EBA należy również skonkretyzować zasady wyrażania zgody przez władze nadzorcze na zmniejszenie przez instytucje zasobu funduszy własnych, a także zasady uwzględniania zysków w CET1 oraz obliczania maksymalnej kwoty podlegającej wypłacie dywidendy.

7.6. Zapowiedź opublikowania w grudniu 2017 r. informacji na temat kondycji banków w UE

EBA [poinformował](#) 25 maja br. o planach przeprowadzenia w 2017 r. kolejnej edycji tzw. ćwiczenia ujawniającego (*transparency exercise*). Celem tego corocznego badania jest przedstawienie szczegółowych informacji, przygotowanych według jednolitej metodyki, na temat kondycji poszczególnych banków w UE. Pozwala to na zaprezentowanie spójnych i porównywalnych danych, co z kolei przyczynia się do zwiększenia przejrzystości sektora bankowego w UE.

Tegorocznym badaniem zostanie objętych ponad 130 europejskich banków. W celu zmniejszenia obciążeń wobec banków będzie ono bazować wyłącznie na danych nadzorczych. Wyniki badania wraz z raportem na temat czynników ryzyka dla sektora bankowego w UE zostaną opublikowane w grudniu br. Dane będą przedstawiać zgodne ze stanem na koniec grudnia 2016 r. i koniec czerwca 2017 r. informacje dotyczące w szczególności: struktury kapitału, wskaźnika dźwigni, zysków i strat, ryzyka rynkowego i kredytowego, sekurytyzacji, ekspozycji na dług rządowy oraz ekspozycji zagrożonych.

7.7. Opinia EBA w sprawie przeglądu Europejskich Urzędów Nadzoru

EBA wydał 31 maja br. [opinię](#) w sprawie konsultacji prowadzonych przez KE dotyczących funkcjonowania ESAs²⁸. EBA popiera dokonanie przeglądu i zgadza się z identyfikacją obszarów, w których można poprawić skuteczność jego funkcjonowania. EBA wskazuje jednocześnie, że w ciągu 6 lat działania przyczynił się istotnie do wzmocnienia i pogłębienia integracji ram regulacyjnych dla sektora bankowego w UE. EBA wskazuje na potrzebę wprowadzenia usprawnień w zakresie m.in. procesu decyzyjnego dotyczącego ustalania wymogów raportowania na potrzeby nadzorcze oraz postuluje zwiększenie finansowania urzędu oraz wzmocnienie swojej roli w tworzeniu jednolitego zbioru przepisów (*single rulebook*) dla sektora bankowego w UE, we współpracy z KE. EBA zwraca także uwagę, że po utworzeniu jednolitego mechanizmu nadzorczego rola urzędu zmalała, a należy utrzymać mechanizmy, które nie pozwoliłyby na zmniejszenie znaczenia organów nadzorczych z krajównieuczestniczących w unii bankowej. W związku z tym rola EBA w procesie decyzyjnym w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinna zostać zwiększona. EBA pozytywnie ocenia obecny sektorowy podział kompetencji ESAs i uważa, że połączenie EBA i Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (*European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA*) nie przyniosłoby oczekiwanych efektów synergii w wypełnianiu ich podstawowych funkcji. Ponadto EBA w swojej opinii przedstawia szczegółowe propozycje usprawnień w zakresie m.in.: konwergencji praktyk nadzorczych, oceny równoważności wobec krajów trzecich, określania wymogów dotyczących ujawnień oraz doprecyzowania roli EBA w ocenie jakości kapitałów własnych w bankach.

7.8. Konsultacje w sprawie metodyki testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE w 2018 r.

EBA opublikował 7 czerwca br. [formularze](#) oraz [dokument konsultacyjny](#) w sprawie metodyki na potrzeby testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE, które mają zostać przeprowadzone w 2018 r. Ich celem jest zbadanie zdolności banków do spełniania wymogów regulacyjnych w przypadku niekorzystnych warunków rynkowych. Testy zostaną przeprowadzone na najwyższym poziomie konsolidacji na próbie 49 europejskich banków, z których 35 podlega jednolitemu mechanizmowi nadzorcemu. Aktywa badanych banków będą stanowić około 70% aktywów sektora bankowego UE. Z polskich banków bezpośrednio analizowany będzie Pekao SA.

Metodyka określa sposób oceny wpływu podstawowych rodzajów ryzyka (kredytowego, rynkowego, kontrahenta, operacyjnego). Po raz pierwszy uwzględnia stosowanie IFRS 9. Odporność banków będzie oceniana przy założeniu statycznego bilansu na podstawie danych na koniec 2017 r., według wspólnych scenariuszy (bazowego i szokowego), obejmujących lata 2018–2020. EBC opracuje scenariusz bazowy, natomiast scenariusz szokowy zostanie przygotowany przez ESRB i EBC we współpracy z krajowymi organami nadzoru oraz EBA. W badaniu nie zostaną

---

²⁸ Więcej na temat dokumentu konsultacyjnego w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z marca 2017 r.

określone minimalne poziomy wskaźników kapitału, które decydowałyby o pozytywnej ocenie danego banku. Wyniki testów zostaną natomiast wykorzystane w procesie przeglądu i oceny nadzorczej, podczas którego podjęte mogą zostać decyzje o ewentualnych działaniach nadzorczych w stosunku do poszczególnych banków. Końcowa wersja metodyki zostanie opublikowana wraz z rozpoczęciem testów na początku 2018 r. Publikację wyników testów zaplanowano w połowie 2018 r.

7.9. Raport roczny za 2016 r.

W opublikowanym 15 czerwca br. [raporcie](#) EBA przedstawił sprawozdanie z działalności w 2016 r. oraz planowane obszary prac w 2017 r. Prace nad stworzeniem jednolitego zbioru przepisów (*single rulebook*) dla sektora bankowego w UE zostały w większości zakończone w 2016 r. EBA kontynuował podejmowanie, na poziomie UE i międzynarodowym, działań mających wspierać finalizację tzw. pakietu Bazylea III oraz jego implementację w UE, m.in. przez wydanie raportów w sprawie wskaźnika dźwigni oraz wskaźnika stabilnego finansowania długoterminowego²⁹. Ponadto w 2016 r. prowadzone były analizy dotyczące wpływu regulacji pokryzysowych na strukturę i modele biznesowe banków oraz ich skłonność do ryzyka. W tym kontekście EBA prowadził w szczególności monitoring *single rulebook* w takich obszarach jak: fundusze własne, polityka wynagrodzeń czy transfer ryzyka w ramach sekurytyzacji. EBA monitorował i analizował również najważniejsze czynniki ryzyka dla sektora bankowego w UE. W grudniu 2016 r. opublikowane zostały wyniki tzw. ćwiczenia ujawniającego, które przedstawiały dane na temat kondycji banków w UE³⁰. Na 2018 r. zaplanowane są z kolei testy warunków skrajnych sektora bankowego³¹. EBA podejmuje również działania związane z: ochroną konsumentów, promowaniem harmonizacji praktyk nadzorczych w UE, zwiększaniem przejrzystości i porównywalności produktów i usług finansowych, monitorowaniem innowacji w sektorze bankowym oraz zapewnianiem bezpieczeństwa płatności detalicznych w UE.

7.10. Raport w sprawie tendencji w bankowości detalicznej

EBA opublikował 28 czerwca br. kolejną edycję corocznego [raportu](#), w którym przedstawił analizę tendencji dotyczących podstawowych produktów bankowości detalicznej objętych mandatem EBA w zakresie ochrony konsumentów, takich jak: kredyty hipoteczne, pożyczki konsumenckie, depozyty, rachunki i usługi płatnicze oraz usługi pieniądza elektronicznego. Największy wpływ na sytuację finansową konsumentów w dalszym ciągu miały kredyty hipoteczne, których udział w poszczególnych państwach członkowskich UE stanowił między 60% a 85% kredytów dla gospodarstw domowych. Ponadto w większości państw zaobserwowano wzrost zarówno liczby, jak i wartości kredytów hipotecznych oraz pożyczek konsumenckich, który wynikał przede wszystkim z utrzymujących się niskich stóp procentowych. Z kolei najczęstszym przedmiotem skarg były

---

²⁹ Więcej na temat raportów w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia–września 2016 r.

³⁰ Więcej na temat badania w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z grudnia 2016 r.

³¹ Więcej na ten temat w punkcie [7.8](#).

rachunki i usługi płatnicze, które w UE stanowiły średnio, odpowiednio, 49% i 25% wszystkich skarg konsumenckich otrzymanych przez organy nadzoru. EBA przedstawił również obszary, które są szczególnie istotne dla konsumentów w UE. Są to:

- zadłużenie gospodarstw domowych – w większości państw członkowskich UE poziom zadłużenia rośnie, co spowodowane jest m.in. niskimi stopami procentowymi oraz praktykami instytucji finansowych, stosowanymi przy udzielaniu kredytów;
- opłaty i prowizje bankowe – w związku z niskimi stopami procentowymi instytucje finansowe poszukują nowych źródeł dochodów, takich jak opłaty i prowizje. Kwestiami kluczowymi dla klientów są brak przejrzystości informacji o obowiązujących opłatach oraz nakładanie nowych lub podnoszenie dotychczasowych opłat i prowizji;
- praktyki sprzedażowe – w celu przyciągnięcia klientów instytucje finansowe stosują nieodpowiednie środki motywacji wobec pracowników sprzedaży lub oferują klientom pakiety produktów; może to skutkować zakupem niepotrzebnych produktów, stratami finansowymi oraz zawieraniem niewłaściwych umów;
- innowacje w obszarze płatności – zagadnieniami istotnymi dla konsumentów są bezpieczeństwo płatności oraz nowe złożone modele biznesowe dostawców usług płatniczych;
- kredyty w walutach obcych – klienci posiadający kredyty w walutach obcych narażeni są na ryzyko kursowe; zaobserwowano spadek zaciągania tego rodzaju kredytów oraz ich restrukturyzację;
- alternatywne formy pozyskiwania finansowania – rosnącą popularnością cieszy się finansowanie społecznościowe (*crowdfunding*); w przypadku alternatywnych form finansowania klienci mogą nie mieć informacji na temat pozwoleń dostawców usług na tego rodzaju działalność, wprowadzonych zabezpieczeń czy obowiązujących opłat i prowizji;
- nowe sposoby wykorzystywania danych o klientach – konsumenci mogą nie mieć świadomości, że ich dane są wykorzystywane przez instytucje finansowe do celów innych niż obsługa posiadanych produktów; kwestie istotne dla klientów to otrzymywanie reklam produktów, którymi nie są zainteresowani oraz sprzedaż przez instytucje finansowe danych klientów stronom trzecim.

8. Inne

8.1. Ocena gospodarki Rumunii

W opublikowanym 23 maja 2017 r. [raporcie](#) o stanie gospodarki Rumunii w ramach nadzoru po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych (*Post-Programme Surveillance*, PPS) – podsumowującym drugą misję KE i EBC w Bukareszcie (16–17 marca 2016 r.) – stwierdzono, że utrzymuje się ożywienie gospodarcze Rumunii. Od 2014 r. wzrost gospodarczy, napędzany głównie przez popyt wewnętrzny, pozostaje na poziomie ponad 4% PKB. Według prognoz w 2017 r. PKB Rumunii wzrośnie o 4,4%. Deficyt sektora instytucji rządowych wzrósł z 0,8% PKB w 2015 r. do 3,0% PKB w 2016 r. Zdaniem ekspertów KE i EBC, jeżeli władze Rumunii nie zmienią polityki w zakresie finansów publicznych, wskaźnik ten w 2017 r. może przekroczyć poziom 3% PKB, tj. wartość referencyjną dla maksymalnego dopuszczalnego poziomu deficytu sektora finansów publicznych, określoną w pakcie stabilności i wzrostu. W raporcie odnotowano także wzmocnienie odporności sektora finansowego Rumunii w 2016 r.: poziom NPLs spadł do wielkości poniżej 10%, a rentowność sektora bankowego się poprawiła.

Kolejna ocena gospodarki Rumunii w ramach PPS odbędzie się jesienią 2017 r. PPS będzie prowadzony do momentu spłaty co najmniej 70% środków przyznanych Rumunii w ramach programu, tj. według przewidywań, do wiosny 2018 r.

8.2. Pierwsza runda negocjacji dotyczących warunków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE

W dniu 19 czerwca br. odbyła się runda otwierająca negocjacje dotyczące umowy UE z Wielką Brytanią, która będzie określała warunki wystąpienia tego państwa z UE i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej³². Podczas spotkania uzgodniono [zasady](#), zgodnie z którymi mają być prowadzone negocjacje. Rundy negocjacyjne będą się odbywać raz w miesiącu, a kolejną z nich zapowiedziano na tydzień zaczynający się 17 lipca br. Rundy będą się składać z sesji plenarnych i negocjacji w ramach grup negocjacyjnych. Powstały na razie trzy grupy negocjacyjne, zajmujące się: 1) prawami obywateli; 2) rozliczeniem finansowym; 3) innymi kwestiami. Językami negocjacji będą zarówno język angielski, jak i francuski (tłumaczenie zostanie zapewnione przez służby KE).

---

³² Przy uwzględnieniu ram jej przyszłych stosunków z UE.

8.3. Publikacja przez rząd brytyjski dokumentu nt. zabezpieczenia praw obywateli UE-27 mieszkających w Wielkiej Brytanii i praw obywateli Wielkiej Brytanii mieszkających w UE-27

W kontekście rozpoczęcia negocjacji warunków wyjścia Wielkiej Brytanii z UE 26 czerwca br. został opublikowany [dokument](#) określający stanowisko brytyjskiego rządu w zakresie zabezpieczenia praw obywateli UE-27 mieszkających w Wielkiej Brytanii i praw Brytyjczyków mieszkających w UE-27. W dokumencie określono zasady traktowania przez rząd brytyjski obywateli z UE-27 przebywających w Wielkiej Brytanii po wyjściu kraju z UE, jednocześnie wyrażając oczekiwanie, że tak samo traktowani będą Brytyjczycy przebywający w krajach UE-27. Zgodnie z dokumentem:

- wszyscy obywatele UE-27, którzy osiedlili się w Wielkiej Brytanii przed jej wyjściem z UE, będą musieli aplikować do brytyjskiego urzędu imigracyjnego (*Home Office*) o określenie ich statusu w zakresie prawa pobytu w Wielkiej Brytanii (będą mieli na to dwa lata od daty wyjścia Wielkiej Brytanii z UE; do końca tego okresu automatycznie będzie przysługiwało im prawo tymczasowego pobytu i kontynuacji pracy w Wielkiej Brytanii);
- obywatele UE-27, którzy przebywali w Wielkiej Brytanii przed określoną tzw. datą graniczną (tj. datą pomiędzy 29 marca 2017 r. a datą wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, która zostanie określona w drodze negocjacji warunków wyjścia z UE) nieprzerwanie przez okres pięciu lat, otrzymają status „osiedlonego” (*settled status*) i nieograniczone prawo pobytu (co oznacza m.in. prawo do podejmowania dowolnej aktywności zawodowej w Wielkiej Brytanii, możliwość ubiegania się o obywatelstwo brytyjskie, dostęp do publicznych funduszy i usług);
- obywatele UE-27, którzy przebywali w Wielkiej Brytanii przed określoną „datą graniczną” krócej niż przez okres pięciu lat, uzyskają status „tymczasowy” (*temporary status*); a w momencie upływu pięciu lat pobytu na terenie Wielkiej Brytanii, będą mogli ubiegać się o status „osiedlonego”;
- obywatele UE-27, którzy przyjadą do Wielkiej Brytanii po „dacie granicznej” będą mogli zostać przez jakiś czas w kraju i, w zależności od okoliczności, uzyskać uprawnienia do osiedlenia się na stałe, ale w ich przypadku nie ma gwarancji na uzyskanie statusu „osiedlonego”;
- obywatele UE-27, którzy uzyskają status „osiedlonego” będą mieli dostęp do świadczeń zdrowotnych, emerytalnych, społecznych na zasadach analogicznych do zasad odnoszących się do obywateli brytyjskich; dostęp do ww. świadczeń na zasadach analogicznych do Brytyjczyków będą mieli także pracujący obywatele UE-27, przebywający w Wielkiej Brytanii krócej niż przez okres pięciu lat przed określoną „datą graniczną”.

Zapowiedzi wydarzeń w lipcu 2017 r.

Data	Wydarzenie
3–6 lipca	sesja plenarna PE
5 lipca	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
5–6 lipca	Rady Organów Nadzoru ESMA
11 lipca	Posiedzenie Rady Ecofin
13–14 lipca	posiedzenie Rady Organów Nadzoru EBA
20 lipca	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzjami w sprawie polityki pieniężnej

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
AHWP	<i>Ad Hoc Working Party on the Strengthening of the Banking Union</i> , doraźna grupa robocza ds. wzmocnienia unii bankowej
APP	<i>asset purchase programme</i> , program skupu aktywów
BRRD	<i>Bank Recovery and Resolution Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CCTB	<i>common corporate tax base</i> , wspólna podstawa opodatkowania osób prawnych
CET1	<i>common equity Tier 1 capital ratio</i> , wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1
CMU	<i>Capital Markets Union</i> , unia rynków kapitałowych
CCPs	<i>central counterparties</i> , kontrahenci centralni
CRD IV	<i>Capital Requirements Directive IV</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	<i>Capital Requirements Regulation</i> , rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie

	wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
CSPP	<i>corporate sector purchase programme</i> , program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
CSRs	<i>country-specific recommendations</i> , zalecenia kierowane do państw członkowskich
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EDIS	<i>European Deposit Insurance Scheme</i> , europejski system ubezpieczenia depozytów
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ELA	<i>Emergency Liquidity Agreement</i> , umowa w sprawie udzielania nadzwyczajnego wsparcia płynności
EMA	European Medicines Agency, Europejska Agencja Leków
EMIR	<i>European Market Infrastructure Regulation</i> , rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji
ESAs	European Supervisory Authorities, Europejskie Urzędy Nadzoru
ESM	European Stability Mechanism, Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	European Securities Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
HICP	<i>Harmonised Index of Consumer Prices</i> , zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych

FinTech	<i>financial technology</i> , technologiczne innowacje w usługach finansowych
FSR	<i>Financial Stability Review</i> , Przegląd Stabilności Finansowej
IFRS 9	<i>International Financial Reporting Standard 9</i> , Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9
KE	Komisja Europejska
LTV	<i>loan-to-value</i> , współczynnik wysokości kredytu do wartości zabezpieczenia
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
MTO	<i>medium-term objective</i> , średniookresowy cel budżetowy
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PE	Parlament Europejski
PEPP	<i>Pan-European Personal Pension Product</i> , ogólnoeuropejski produkt z zakresu indywidualnego zabezpieczenia emerytalnego
PESCO	<i>Permanent Structured Cooperation</i> , stała współpraca strukturalna
PKB	produkt krajowy brutto
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
Rada	Rada Unii Europejskiej

SBM	<i>Shadow Banking Monitor</i> , Monitor równoległego sektora bankowego
SRB	Single Resolution Board, Jednolita Rada do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
TARGET	<i>Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer System</i> , paneuropejski system międzybankowych rozliczeń w euro w czasie rzeczywistym
TIPS	<i>TARGET instant payment settlement</i> , usługa dokonywania szybkich płatności w strefie euro w systemie TARGET
TLAC	<i>total loss absorbing capacity</i> , wymóg w zakresie całkowitej zdolności do absorpcji strat
UE	Unia Europejska
UGW	unia gospodarcza i walutowa
WRF	wieloletnie ramy finansowe
VAT	<i>Value Added Tax</i> , podatek od wartości dodanej

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Magdalena Gąsior, Milena Kabza, Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko, Aleksandra Wesołowska

Rada Unii Europejskiej – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Eurogrupa – Maria Majkowska

Rada Europejska – Magdalena Gąsior, Małgorzata Potocka, Aleksandra Wesołowska

Europejski Bank Centralny – Iwona Durka, Anna Górska Maria Majkowska, Małgorzata Siemaszko, Małgorzata Szcześ, Aleksandra Wesołowska, Honorata Wyganowska

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Migąła, Paweł Smaga

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Magdalena Kozińska, Martyna Migąła, Paweł Smaga

Inne – Magdalena Gąsior, Małgorzata Potocka

Zapowiedzi wydarzeń w lipcu 2017 r. – Magdalena Gąsior, Martyna Migąła

Redakcja

Magdalena Gąsior, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

---

www.nbp.pl

